

Hof van Cassatie

LIBERCAS

10 - 2020

AANRANDING VAN DE EERBAARHEID EN VERKRACHTING

- Vrijpraak van slagen en verwondingen - Veroordeling wegens verkrachting

De omstandigheid dat de beklaagde werd vrijgesproken van de telastlegging van opzettelijke slagen en verwondingen op zijn echtgenote voor de strafbare periode waarin de feiten van verkrachting bewezen zijn verklaard, omdat het onmogelijk bleek de ernst en de omvang van het fysieke geweld dat vóór hun scheiding was gepleegd objectief te bepalen, is niet strijdig met zijn veroordeling wegens verkrachting, aangezien de slagen of de bedreiging niet de enige manier zijn waarop een verkrachting plaatsvindt.

- Art. 375 Strafwetboek

13 november 2019

P.2019.0873.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.4](#)

AC nr. ...

- Verkrachting - Bestanddelen - Gebrek aan toestemming - Voorwaarden - Exemplatieve lijst

Uit de bepalingen van artikel 375, eerste en tweede lid, Strafwetboek volgt dat de persoon jegens wie de strafbare daad is gesteld, geacht wordt geen toestemming te hebben gegeven wanneer een van de in het tweede lid opgesomde voorwaarden is vervuld; die voorwaarden zijn noch limitatief noch cumulatief opgesomd (1); het gebrek aan toestemming kan ook uit andere feitelijke gegevens blijken (2). (1) Cass. 2 november 1999, AR P.98.1366.N, AC 1999, nr. 581. (2) Cass. 30 oktober 2007, AR P.07.0982.N, AC 2007, nr. 518. Dat deze opsomming exemplatief is, blijkt uit het woord "met name" (zie I. WATTIER, "L'attentat à la pudeur et le viol", in Les Infractions, Vol. 3 - Les infractions contre l'ordre des familles, la moralité publique et les mineurs, Larcier, 2011, p. 144).

- Art. 375 Strafwetboek

13 november 2019

P.2019.0873.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.4](#)

AC nr. ...

- Verkrachting - Bestanddelen - Gebrek aan toestemming - Voorwaarden - Exemplatieve lijst

Uit de bepalingen van artikel 375, eerste en tweede lid, Strafwetboek volgt dat de persoon jegens wie de strafbare daad is gesteld, geacht wordt geen toestemming te hebben gegeven wanneer een van de in het tweede lid opgesomde voorwaarden is vervuld; die voorwaarden zijn noch limitatief noch cumulatief opgesomd (1); het gebrek aan toestemming kan ook uit andere feitelijke gegevens blijken (2). (1) Cass. 2 november 1999, AR P.98.1366.N, AC 1999, nr. 581. (2) Cass. 30 oktober 2007, AR P.07.0982.N, AC 2007, nr. 518. Dat deze opsomming exemplatief is, blijkt uit het woord "met name" (zie I. WATTIER, "L'attentat à la pudeur et le viol", in Les Infractions, Vol. 3 - Les infractions contre l'ordre des familles, la moralité publique et les mineurs, Larcier, 2011, p. 144).

- Art. 375 Strafwetboek

13 november 2019

P.2019.0873.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.4](#)

AC nr. ...

- Vrijpraak van slagen en verwondingen - Veroordeling wegens verkrachting

De omstandigheid dat de beklaagde werd vrijgesproken van de telastlegging van opzettelijke slagen en verwondingen op zijn echtgenote voor de strafbare periode waarin de feiten van verkrachting bewezen zijn verklaard, omdat het onmogelijk bleek de ernst en de omvang van het fysieke geweld dat vóór hun scheiding was gepleegd objectief te bepalen, is niet strijdig met zijn veroordeling wegens verkrachting, aangezien de slagen of de bedreiging niet de enige manier zijn waarop een verkrachting plaatsvindt.

- Art. 375 Strafwetboek

13 november 2019

P.2019.0873.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.4](#)

AC nr. ...

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST

DAAD

Daad - Fout - Doden, slagen en verwondingen - Verschoningsgrond van uitlokking - Fout van het slachtoffer

De bij artikel 411 Strafwetboek ingevoerde verschoningsgrond berust hierop dat de uitlokking, bij de uitgelokte persoon, een heftige emotie opwekt die zijn geestelijke vermogens aantast en tijdelijk een bepaalde morele dwang op zijn wil uitoefent (1); de wet omschrijft uitlokking niet maar bepaalt op een beperkende manier de wijzen waarop deze zich heeft moeten voordoen om van een verschoningsgrond te kunnen spreken (2); aangezien die opsomming beperkend is, kan een fout van het slachtoffer, zonder welke de schade niet zou zijn ontstaan zoals ze zich heeft voorgedaan, een gedeelde aansprakelijkheid tot gevolg hebben, zelfs als die, in voorkomend geval zelfs lichtst mogelijke, fout niet één van de bij wet bepaalde gevallen van uitlokking uitmaakt (3). (1) J. CONSTANT, *Traité élémentaire de Droit pénal*, dl. I, Luik, 1965, nr. 540. (2) J. CONSTANT, *Traité élémentaire de Droit pénal*, dl. I, Luik, 1965, nr. 540. (3) Zie Cass. 11 april 2018, AR P.18.0024.F, AC 2018, nr. 224; Cass. 7 november 1990, AR 8446, AC 1990-91, nr. 130.

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek
- Art. 411 Strafwetboek

30 oktober 2019 P.2019.0683.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#) AC nr. ...

Daad - Fout - Doden, slagen en verwondingen - Samenlopende fout van het slachtoffer - Aanvoering van de verzachtende verschoningsgrond - Verwerping - Herkwalificatie - Opdracht van de rechter - Beschikkingsbeginsel - Ambtshalve aangevoerde middelen

Wanneer de partijen debat hebben gevoerd over de samenlopende fout van het slachtoffer en over de weerslag ervan op de schadevergoeding, werpen de appelrechters, door de beslissing van de eerste rechter over de litigieuze verdeling te bevestigen, zelfs op grond van een andere kwalificatie van de fout, geen betwisting op waarvan de partijen het bestaan in hun conclusies hebben uitgesloten (1). (1) Zie Cass. 16 maart 2006, AR C.04.0267.N, AC 2006, nr. 155.

- Art. 411 Strafwetboek
- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek
- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

30 oktober 2019 P.2019.0683.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#) AC nr. ...

ADVOCAAT

- Bescherming van de maatschappij - Internering - Tenuitvoerlegging van de internering - Kamer voor bescherming van de maatschappij - Zitting - Persoonlijke verschijning van de geïnterneerde - Vertegenwoordiging door advocaat

De geïnterneerde persoon die afwezig is op het debat voor de kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank kan door een advocaat worden vertegenwoordigd (1). (1) Cass. 25 januari 2017, RG P.16.1340.F, AC 2017, nr. 57 met concl. van advocaat generaal VANDERMEERSCH, in Pas. 2017, nr. 57.

- Artt. 30, tweede lid, 52, en 81, § 2 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

17 juli 2019 P.2019.0660.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.2](#) AC nr. ...

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE

- Burgerlijke rechtsvordering gebracht voor de strafgerechten - Onderwerp - Belastingsschuld - Misdriften die de fraude uitmaken

Krachtens de artikelen 3 en 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering nemen de strafgerechten, in burgerlijke zaken, slechts kennis van één enkele rechtsvordering, namelijk die welke strekt tot herstel van de door een misdrijf veroorzaakte schade; de belastingschuld vloeit niet voort uit de fraude maar uit de belastbare economische activiteit; de misdrijven die de fraude uitmaken, zijn niet de oorzaak van die schuld in de zin van artikel 1382 Burgerlijk Wetboek (1); de nieuwe artikelen 442quinquies WIB92 en 93undecies E Btw-wetboek hebben noch tot doel of tot gevolg het onderwerp van de voor het strafgerecht gebrachte burgerlijke rechtsvordering te wijzigen, noch die rechtsvordering aan het vereiste oorzakelijk verband tussen het misdrijf en de schade te onttrekken, noch de strafrechter te machtigen het bedrag van de verschuldigde belasting te bepalen, maar de belastingadministratie toe te staan op die rechtsvordering een beroep te doen wanneer de toepassing van de bepalingen van fiscaal recht niet in staat stelt het volledige herstel van de door de schatkist geleden schade te verkrijgen (2). (1) Zie Cass. 10 februari 2009, AR P.08.1312.N, AC 2009, nr. 109, met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF. (2) Zie andersluidende concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 93undecies E Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde
- Art. 442quinquies Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Artt. 3 en 4 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

- Burgerlijke rechtsvordering gebracht voor de strafgerechten - Onderwerp - Belastingenschuld - Misdrijven die de fraude uitmaken

Krachtens de artikelen 3 en 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering nemen de strafgerechten, in burgerlijke zaken, slechts kennis van één enkele rechtsvordering, namelijk die welke strekt tot herstel van de door een misdrijf veroorzaakte schade; de belastingschuld vloeit niet voort uit de fraude maar uit de belastbare economische activiteit; de misdrijven die de fraude uitmaken, zijn niet de oorzaak van die schuld in de zin van artikel 1382 Burgerlijk Wetboek (1); de nieuwe artikelen 442quinquies WIB92 en 93undecies E Btw-wetboek hebben noch tot doel of tot gevolg het onderwerp van de voor het strafgerecht gebrachte burgerlijke rechtsvordering te wijzigen, noch die rechtsvordering aan het vereiste oorzakelijk verband tussen het misdrijf en de schade te onttrekken, noch de strafrechter te machtigen het bedrag van de verschuldigde belasting te bepalen, maar de belastingadministratie toe te staan op die rechtsvordering een beroep te doen wanneer de toepassing van de bepalingen van fiscaal recht niet in staat stelt het volledige herstel van de door de schatkist geleden schade te verkrijgen (2). (1) Zie Cass. 10 februari 2009, AR P.08.1312.N, AC 2009, nr. 109, met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF. (2) Zie andersluidende concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 93undecies E Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde
- Art. 442quinquies Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Artt. 3 en 4 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ

INTERNERING

Internering - Tenuitvoerlegging van de internering - Kamer voor bescherming van de maatschappij - Zitting - Persoonlijke verschijning van de geïnterneerde - Vertegenwoordiging door advocaat

De geïnterneerde persoon die afwezig is op het debat voor de kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank kan door een advocaat worden vertegenwoordigd (1). (1) Cass. 25 januari 2017, RG P.16.1340.F, AC 2017, nr. 57 met concl. van advocaat generaal VANDERMEERSCH, in Pas. 2017, nr. 57.

- Artt. 30, tweede lid, 52, en 81, § 2 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

17 juli 2019

P.2019.0660.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.2](#)

AC nr. ...

UITVOERINGSMODALITEITEN INTERNERING

Uitvoeringsmodaliteiten internering - Strafwitvoeringsrechtbank - Kamer voor bescherming van de maatschappij - Beslissingen met betrekking tot de toekenning, de afwijzing of de herroeping van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht of de invrijheidstelling op proef - Verzet - Ontvankelijkheid

De beslissingen van de kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank met betrekking tot de toekenning, de afwijzing of de herroeping van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht en de invrijheidstelling op proef zijn niet vatbaar voor verzet (1). (Impliciete beslissing). (1) Dit volgt uit de (impliciete) vaststelling van de (gedeeltelijke) ontvankelijkheid van het cassatieberoep ; zie concl. "in hoofdzaak" OM.

- Artt. 23-27 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

17 juli 2019

P.2019.0660.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.2](#)

AC nr. ...

Uitvoeringsmodaliteiten internering - Strafwitvoeringsrechtbank - Kamer voor bescherming van de maatschappij - Beslissingen inzake uitgaansvergunningen, tot plaatsing van de geïnterneerde op een wachtlijst van een forensisch psychiatrisch centrum en tot behoud van de internering in een bepaalde inrichting - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

Krachtens artikel 78 Interneringswet staat er geen cassatieberoep open tegen beslissingen van de kamer tot bescherming van de maatschappij inzake uitgaansvergunningen, tot plaatsing van de geïnterneerde op een wachtlijst van een forensisch psychiatrisch centrum en tot behoud van de internering in een bepaalde inrichting (1). (1) Zie Cass. 7 maart 2018, AR P.18.0174.F, AC 2018, nr. 158; Cass. 21 februari 2017, AR P.17.0124.N, AC 2017, nr. 124.

- Art. 78 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

17 juli 2019

P.2019.0660.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.2](#)

AC nr. ...

BESLAG

ALGEMEEN

Algemeen - Derdenbeslag - Derde-beslagene - Verklaring - Verzuim of onnauwkeurigheid - Sanctie - Veroordeling tot de oorzaken van het beslag - Beslagrechter - Bevoegdheid

De rechter beschikt voor het opleggen van deze sanctie over een beoordelings- en matigingsbevoegdheid en kan, in uitzonderlijke gevallen beslissen, om hetzij deze sanctie niet op te leggen, hetzij deze te matigen (1). (1) Cass. 21 april 2017, AR C.16.0458.N, AC 2017, nr. 277.

- Artt. 1452, eerste lid, 1456, 1539 en 1542 Gerechtelijk Wetboek

23 september 2019

C.2019.0053.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#)

AC nr. ...

Algemeen - Derdenbeslag - Derde-beslagene - Verklaring - Verzuim of onnauwkeurigheid - Veroordeling tot de oorzaken van het beslag - Aard - Oogmerk

De gehele of gedeeltelijke veroordeling tot de oorzaken van het beslag krachtens artikel 1451 Gerechtelijk Wetboek is een privaatrechtelijke sanctie die kan worden opgelegd aan de derde-beslagene die door zijn doen of nalaten de werking van het beslag dwarsboomt (1). (1) Cass. 21 april 2017, AR C.16.0458.N, AC 2017, nr. 277.

- Artt. 1452, eerste lid, 1456, 1539 en 1542 Gerechtelijk Wetboek

23 september 2019 C.2019.0053.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#) AC nr. ...

Algemeen - Beslagrechter - Bevoegdheid - Vordering tot schadevergoeding

Krachtens artikel 1395 Gerechtelijk Wetboek worden alle vorderingen betreffende bewarende beslagen en middelen tot tenuitvoerlegging voor de beslagrechter gebracht; de beslagrechter kan derhalve ook kennisnemen van betwistingen omtrent aansprakelijkheid die rijzen gedurende de tenuitvoerlegging, zolang deze geen einde heeft genomen.

23 september 2019 C.2019.0053.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#) AC nr. ...

Algemeen - Derdenbeslag - Derde-beslagene - Verklaring - Verzuim of onnauwkeurigheid - Sanctie - Veroordeling tot de oorzaken van het beslag - Beslagrechter - Bevoegdheid - Opleggen of matigen van de sanctie - Beoordeling - Aard - Hof van Cassatie - Toetsing - Aard

Indien de rechter op grond van de omstandigheden van de zaak op onaantastbare wijze oordeelt over het opleggen van de sanctie en het matigen ervan, dan beschikt het Hof niettemin over een marginaal toetsingsrecht ter zake de evenredigheid tussen de zwaarte van de inbreuk en de opgelegde sanctie (1). (1) Cass. 21 april 2017, AR C.16.0458.N, AC 2017, nr. 277.

- Artt. 1452, eerste lid, 1456, 1539 en 1542 Gerechtelijk Wetboek

23 september 2019 C.2019.0053.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#) AC nr. ...

BEWAREND BESLAG

Bewarend beslag - Derde-beslagene - In beslaggenomen sommen of zaken - Verbod om uit handen te geven - Draagwijdte

De derde-beslagene mag niet op eigen gezag het voorwerp van het beslag uit handen geven omdat hij van oordeel is dat het beslag onrechtmatig is; deze vrijgave is slechts geoorloofd nadat aan de derde-beslagene de beschikking tot opheffing van het beslag wordt betekend of kennisgeving wordt gedaan van de vrijwillige opheffing.

- Art. 1451 Gerechtelijk Wetboek

23 september 2019 C.2019.0053.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#) AC nr. ...

BEVOEGDHEID EN AANLEG

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreckte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Beslagrechter - Vordering tot schadevergoeding

Krachtens artikel 1395 Gerechtelijk Wetboek worden alle vorderingen betreffende bewarende beslagen en middelen tot tenuitvoerlegging voor de beslagrechter gebracht; de beslagrechter kan derhalve ook kennisnemen van betwistingen omtrent aansprakelijkheid die rijzen gedurende de tenuitvoerlegging, zolang deze geen einde heeft genomen.

23 september 2019 C.2019.0053.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#) AC nr. ...

INTERNATIONALE BEVOEGDHEID

Internationale bevoegdheid - Artikel 96, 2°, Wetboek IPR - Vorderingen aangaande

verbintenissen - Bevoegdheid van de Belgische rechters - Voorwaarden - Interpretatieve rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie - Artikel 5.3 EEX-Verordening

Krachtens artikel 96, 2°, Wetboek IPR zijn de Belgische rechters bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen aangaande verbintenissen, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, betreffende een verbintenis voortvloeiend uit een onrechtmatige daad, a) indien de schadelijke handeling zich geheel of gedeeltelijk in België heeft voorgedaan of dreigt zich te zullen voordoen of b) indien en voor zover de schade zich in België heeft voorgedaan of dreigt zich te zullen voordoen; uit voormeld artikel en de wetsgeschiedenis blijkt dat deze bepaling gebaseerd is op de interpretatieve rechtspraak van het Hof van Justitie bij artikel 5.3 EEX-Verordening, thans artikel 7.2 Brussel I bis Verordening (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 5.3 Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

- Art. 96, 2° Wet 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht

5 september 2019

C.2018.0248.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.1](#)

AC nr. ...

Internationale bevoegdheid - Artikel 5.3 EEX-Verordening - Gerecht van de plaats waar het schade brengende feit zich heeft voorgedaan - Hof van Justitie van de Europese Unie

Een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat kan in een andere lidstaat worden opgeroepen, ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen; als plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan, moet, volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, worden begrepen hetzij de plaats van de veroorzakende gebeurtenis die aan de schade ten grondslag ligt, hetzij de plaats waar de schade is ingetreden; met het begrip "plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan" wordt niet bedoeld op de plaats waar de verzoeker woont enkel op grond dat deze aldaar financiële schade heeft geleden die voortvloeit uit het in een andere verdragsluitende staat ingetreden en door hem geleden verlies van onderdelen van zijn vermogen; daarentegen is de bevoegdheid van de gerechten van de woonplaats van de verzoeker gerechtvaardigd voor zover deze woonplaats inderdaad de plaats is van de schadebrengende gebeurtenis of het intreden van de schade (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 5.3 Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

5 september 2019

C.2018.0248.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.1](#)

AC nr. ...

BEWIJS

STRAFZAKEN

Strafzaken - Getuigen - Getuige

De wet behoudt de hoedanigheid van getuige niet voor aan personen die, met eigen ogen, het wanbedrijf hebben zien plaatsvinden (1). (1) Cass. 20 oktober 2010, AR P.09.0529.F, AC 2010, nr. 614.

- Artt. 71, 155 en 189 Wetboek van Strafvordering

4 december 2019

P.2018.0531.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Bewijsvoering - Jeugdbescherming - Onderzoeken betreffende de persoonlijkheid van de minderjarige en het milieu waarin hij wordt grootgebracht - Onderzoeken bevolen in het kader van een burgerlijke procedure - Aanwending voor het gerecht - Grens - Verbod om die onderzoeken aan te wenden in het kader van de strafvervolgning

De algemene opzet van de Jeugdbeschermingswet en de finaliteit van de in dat kader mogelijke onderzoeken sluiten uit dat de stukken van de procedures die bij de jeugdrechtbank zijn ingeleid en die betrekking hebben op de persoonlijkheid van de betrokken minderjarige en het milieu waarin hij is grootgebracht, in het kader van een strafvervolging worden aangevoerd, zelfs als de beklaagde de overlegging ervan tot staving van zijn verweer of een burgerlijke partij ze tot staving van haar beschuldiging aanvoert (1). (1) Cass. 21 mei 2014, AR P.14.0094.F, AC 2014, nr. 366; Cass. 19 februari 2014, AR P.13.1690.F, AC 2014, nr. 128.

- Artt. 50 en 55 Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

4 december 2019

P.2018.0531.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Bewijsvoering - Jeugdbescherming - Onderzoeken betreffende de persoonlijkheid van de minderjarige en het milieu waarin hij wordt grootgebracht - Onderzoeken bevolen in het kader van een burgerlijke procedure - Aanwending in het kader van de strafvervolging - Verbod - Wettelijke grondslag

Het verbod om in het kader van de strafvervolging de onderzoeken betreffende de persoonlijkheid van de minderjarige en het milieu waarin hij is grootgebracht aan te wenden, is gegrond op het recht van het kind op de eerbiediging van zijn privéleven en gezinsleven, dat inzonderheid beschermd wordt door de artikelen 22 Grondwet en 8.1 EVRM; het berust ook op het beroepsgeheim dat door artikel 458 Strafwetboek wordt toegekend aan deskundigen of aan maatschappelijk assistenten, waaraan de ondervraagde personen informatie moeten kunnen toevertrouwen met de garantie dat deze niet voor een ander doel zal worden aangewend dan dat waarvoor ze werd vergaard.

- Artt. 50 en 55 Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

4 december 2019

P.2018.0531.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Geschriften - Allerlei - Wegverkeer - Overtredingen - Vaststelling - Bevoegde agenten - Processen-verbaal - Opmaak en ondertekening

Geen enkele bepaling verplicht de bevoegde agenten of één van hen de processen-verbaal die hun vaststellingen bevatten, zelf op te maken en te ondertekenen (1). (1) Zie Cass. 25 mei 1994, AR P.94.0106.F, AC 1994, nr. 263.

- Art. 3 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

- Art. 62 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

30 oktober 2019

P.2019.0834.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.3](#)

AC nr. ...

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

- Burgerlijke rechtsvordering gebracht voor de strafgerechten - Onderwerp - Belastingenschuld - Misdrijven die de fraude uitmaken

Krachtens de artikelen 3 en 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering nemen de strafgerechten, in burgerlijke zaken, slechts kennis van één enkele rechtsvordering, namelijk die welke strekt tot herstel van de door een misdrijf veroorzaakte schade; de belastingschuld vloeit niet voort uit de fraude maar uit de belastbare economische activiteit; de misdrijven die de fraude uitmaken, zijn niet de oorzaak van die schuld in de zin van artikel 1382 Burgerlijk Wetboek (1); de nieuwe artikelen 442quinquies WIB92 en 93undecies E Btw-wetboek hebben noch tot doel of tot gevolg het onderwerp van de voor het strafgerecht gebrachte burgerlijke rechtsvordering te wijzigen, noch die rechtsvordering aan het vereiste oorzakelijk verband tussen het misdrijf en de schade te onttrekken, noch de strafrechter te machtigen het bedrag van de verschuldigde belasting te bepalen, maar de belastingadministratie toe te staan op die rechtsvordering een beroep te doen wanneer de toepassing van de bepalingen van fiscaal recht niet in staat stelt het volledige herstel van de door de schatkist geleden schade te verkrijgen (2). (1) Zie Cass. 10 februari 2009, AR P.08.1312.N, AC 2009, nr. 109, met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF. (2) Zie andersluidende concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 93undecies E Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde
- Art. 442quinquies Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Artt. 3 en 4 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

- Burgerlijke rechtsvordering gebracht voor de strafgerechten - Onderwerp - Belastingschuld - Misdrijven die de fraude uitmaken

Krachtens de artikelen 3 en 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering nemen de strafgerechten, in burgerlijke zaken, slechts kennis van één enkele rechtsvordering, namelijk die welke strekt tot herstel van de door een misdrijf veroorzaakte schade; de belastingschuld vloeit niet voort uit de fraude maar uit de belastbare economische activiteit; de misdrijven die de fraude uitmaken, zijn niet de oorzaak van die schuld in de zin van artikel 1382 Burgerlijk Wetboek (1); de nieuwe artikelen 442quinquies WIB92 en 93undecies E Btw-wetboek hebben noch tot doel of tot gevolg het onderwerp van de voor het strafgerecht gebrachte burgerlijke rechtsvordering te wijzigen, noch die rechtsvordering aan het vereiste oorzakelijk verband tussen het misdrijf en de schade te onttrekken, noch de strafrechter te machtigen het bedrag van de verschuldigde belasting te bepalen, maar de belastingadministratie toe te staan op die rechtsvordering een beroep te doen wanneer de toepassing van de bepalingen van fiscaal recht niet in staat stelt het volledige herstel van de door de schatkist geleden schade te verkrijgen (2). (1) Zie Cass. 10 februari 2009, AR P.08.1312.N, AC 2009, nr. 109, met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF. (2) Zie andersluidende concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 93undecies E Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde
- Art. 442quinquies Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Artt. 3 en 4 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

- Burgerlijke partij - Aanhouden van de burgerlijke belangen door de rechter - Reeds gestelde burgerlijke partij

Uit artikel 4, tweede lid, Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering volgt dat de rechter bij wie de strafvordering aanhangig is gemaakt, ambtshalve de zaak moet aanhouden wanneer deze niet in staat is, wat de rechtsvordering betreft tot herstel van de schade, door een misdrijf veroorzaakt; de regel geldt ook ten aanzien van een reeds gestelde burgerlijke partij, wanneer de zaak, wat de afhandeling van haar belangen betreft, niet in staat van wijzen is en de gestelde burgerlijke partij kan wat haar betreft, het aanhouden van de zaak vorderen (1). (1) Zie Cass. 22 mei 2012, AR P.11.1723.N, AC 2012, nr. 317, met concl. van eerste advocaat-generaal DE SWAEF.

18 juni 2019

P.2019.0216.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.1](#)

AC nr. ...

CASSATIE

BEVOEGDHEID VAN HET HOF

Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Beslag - Algemeen - Derdenbeslag - Derde-beslagene - Verklaring - Verzuim of onnauwkeurigheid - Sanctie - Veroordeling tot de oorzaken van het beslag - Beslagrechter - Bevoegdheid - Opleggen of matigen van de sanctie - Beoordeling - Aard - Hof van Cassatie - Toetsing - Aard

Indien de rechter op grond van de omstandigheden van de zaak op onaantastbare wijze oordeelt over het opleggen van de sanctie en het matigen ervan, dan beschikt het Hof niettemin over een marginaal toetsingsrecht ter zake de evenredigheid tussen de zwaarte van de inbreuk en de opgelegde sanctie (1). (1) Cass. 21 april 2017, AR C.16.0458.N, AC 2017, nr. 277.

- Artt. 1452, eerste lid, 1456, 1539 en 1542 Gerechtelijk Wetboek

23 september 2019

C.2019.0053.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#)

AC nr. ...

CASSATIEBEROEP

STRAFZAKEN

Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Vorm - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Middelen die in de akte zelf van het cassatieberoep zijn vervat - Ontvankelijkheid

Het Hof kan geen acht slaan op het geschrift van het openbaar ministerie dat in de akte zelf van het cassatieberoep is vervat aangezien, krachtens artikel 429 Wetboek van Strafvordering, de cassatiemiddelen moeten worden aangevoerd in een memorie die op de griffie van het Hof wordt ingediend, en de vrijstelling die het eerste lid van dat artikel aan het openbaar ministerie toekent, enkel betrekking heeft op de ondertekening door een advocaat en niet op de andere, voor de neerlegging van de memorie voorgeschreven vormen (1). (1) Cass. 10 juni 2015, AR P.15.0446.F, AC 2015, nr. 386.

- Art. 429 Wetboek van Strafvordering

4 december 2019

P.2019.1105.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Internationale rechtshulp - In het buitenland uitgesproken vrijheidsbenemende straf - Uitvoering in België - Handhaving door de procureur des konings van de in het buitenland uitgesproken straf - Beroep van de voor de strafuitvoeringsrechtbank gevonniste persoon - Bevestiging van de beslissing van de procureur des Konings - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Belang

Wanneer de procureur des Konings, met toepassing van artikel 18, § 1, van de wet van 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie, beslist heeft de door de in de beslissingsstaat uitgesproken straf te handhaven, is het cassatieberoep van laatstgenoemde dat gericht is tegen een vonnis dat de beslissing van het openbaar ministerie niet ter discussie stelt, niet-ontvankelijk wegens gebrek aan belang (1). (1) Zie concl. « in hoofdzaak » OM in Pas. 2019, nr.

- Art. 18 Wet 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie

6 november 2019

P.2019.1013.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.5](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Internering - Uitvoeringsmodaliteiten - Strafvordering - Kamer voor bescherming van de maatschappij - Beslissingen inzake

uitgaansvergunningen, tot plaatsing van de geïnterneerde op een wachtlijst van een forensisch psychiatrisch centrum en tot behoud van de internering in een bepaalde inrichting

Krachtens artikel 78 Interneringswet staat er geen cassatieberoep open tegen beslissingen van de kamer tot bescherming van de maatschappij inzake uitgaansvergunningen, tot plaatsing van de geïnterneerde op een wachtlijst van een forensisch psychiatrisch centrum en tot behoud van de internering in een bepaalde inrichting (1). (1) Zie Cass. 7 maart 2018, AR P.18.0174.F, AC 2018, nr. 158; Cass. 21 februari 2017, AR P.17.0124.N, AC 2017, nr. 124.

- Art. 78 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

17 juli 2019

P.2019.0660.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Wegverkeer - Correctionele rechtbank - Beschikking die de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs verlengt en de inbeslagname van het voertuig handhaaft - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

In de zin van artikel 420, eerste lid, Wetboek van Strafvordering moet onder eindarrest of eindvonnis op de strafvordering de beslissing worden verstaan waarbij uitspraak is gedaan over de gehele vordering en de rechtsmacht van de strafrechter dienaangaande volledig is uitgeoefend; de beschikking van de correctionele rechtbank die, met toepassing van artikel 55bis Wegverkeerswet, de verlenging bevestigt van de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs die door het parket was bevolen en die eveneens de inbeslagneming van het voertuig van de overtreder tot op de einddatum van de verlengde periode handhaaft, maakt niet een dergelijke beslissing uit.

- Art. 55bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 420, eerste lid Wetboek van Strafvordering

4 december 2019

P.2019.1105.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Accijnzen - Beslissing over de burgerlijke rechtsvordering - Verplichting om het cassatieberoep te doen betekenen aan de Belgische Staat, minister van Financiën

De beklaagde moet zijn cassatieberoep, op straffe van niet-ontvankelijkheid, doen betekenen aan de Belgische Staat, in de persoon van de minister van Financiën, wanneer het gericht is tegen de beslissing die, inzake accijnzen (1), uitspraak doet over de rechtsvordering van die minister tot betaling van de ontdoken rechten en de verwijlinterest (2). (1) In dit geval, de verschuldigde accijns en bijzondere accijns op de gefabriceerde tabak (Wet van 3 april 1997). (2) In dezelfde zin moet, inzake stedenbouw, de beklaagde zijn cassatieberoep, op straffe van niet-ontvankelijkheid van dat cassatieberoep, doen betekenen aan het openbaar ministerie en aan het dienaangaande tussengekomen bestuur wanneer het gericht is tegen de beslissing betreffende het herstel van de plaats in de vorige staat (Cass. 1 maart 2017, AR P.16.0838.F, AC 2017, nr. 144, en de verwijzingen in de voetnoten); de eiser tot betwisting van een door de sanctionerend ambtenaar op grond van het Waals Milieuwetboek opgelegde administratieve geldboete, hoeft zijn cassatieberoep daarentegen niet aan laatstgenoemde te betekenen (Cass. 11 april 2018, AR P.18.0114.F, nr. 225, impliciet, met concl. OM "in hoofdzaak" in Pas. 2018).

- Art. 427 Wetboek van Strafvordering

13 november 2019

P.2019.0819.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Accijnzen - Beslissing over de burgerlijke rechtsvordering - Verplichting om het cassatieberoep te doen betekenen aan de Belgische Staat, minister van Financiën

De beklagde moet zijn cassatieberoep, op straffe van niet-ontvankelijkheid, doen betekenen aan de Belgische Staat, in de persoon van de minister van Financiën, wanneer het gericht is tegen de beslissing die, inzake accijnzen (1), uitspraak doet over de rechtsvordering van die minister tot betaling van de ontdoken rechten en de verwijlinterest (2). (1) In dit geval, de verschuldigde accijns en bijzondere accijns op de gefabriceerde tabak (Wet van 3 april 1997). (2) In dezelfde zin moet, inzake stedenbouw, de beklagde zijn cassatieberoep, op straffe van niet-ontvankelijkheid van dat cassatieberoep, doen betekenen aan het openbaar ministerie en aan het dienaangaande tussengekomen bestuur wanneer het gericht is tegen de beslissing betreffende het herstel van de plaats in de vorige staat (Cass. 1 maart 2017, AR P.16.0838.F, AC 2017, nr. 144, en de verwijzingen in de voetnoten); de eiser tot betwisting van een door de sanctionerend ambtenaar op grond van het Waals Milieuwetboek opgelegde administratieve geldboete, hoeft zijn cassatieberoep daarentegen niet aan laatstgenoemde te betekenen (Cass. 11 april 2018, AR P.18.0114.F, nr. 225, impliciet, met concl. OM "in hoofdzaak" in Pas. 2018).

- Art. 427 Wetboek van Strafvordering

13 november 2019

P.2019.0819.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Internationale rechtshulp - In het buitenland uitgesproken vrijheidsbenemende straf - Uitvoering in België - Handhaving door de procureur des konings van de in het buitenland uitgesproken straf - Beroep van de voor de strafuitvoeringsrechtbank gevonniste persoon - Bevestiging van de beslissing van de procureur des Konings - Cassatieberoep van de veroordeelde - Belang

Artikel 18, § 4, van de wet van 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie bepaalt dat indien de gevonniste persoon meent dat de door de procureur des Konings besliste aanpassing de in de beslissingsstaat uitgesproken straf of maatregel verzwart naar aard of duur, kan hij deze beslissing voor de strafuitvoeringsrechtbank te Brussel betwisten; het cassatieberoep van de gevonniste persoon dat gericht is tegen het vonnis dat afwijzend beschikt op het verzoekschrift van de eiser tegen een beslissing van het openbaar ministerie die de door het buitenlands vonnis opgelegde straf handhaaft en niet verzwart, is niet-ontvankelijk wegens gebrek aan belang (1). (1) Zie concl. « in hoofdzaak » OM in Pas. 2019, nr. 575.

- Art. 18 Wet 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie

6 november 2019

P.2019.1013.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.5](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Vasthouding op grond van de Vreemdelingenwet - Memorie - Laattijdige neerlegging - Overmacht - Ambtshalve vaststelling door het Hof

Wanneer het cassatieberoep gericht is tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak doet over het beroep bij de rechterlijke macht zoals bepaald in de artikelen 71 tot 74 Vreemdelingenwet, kan het Hof ambtshalve vaststellen dat de eiser door overmacht zijn memorie laattijdig op de griffie heeft neergelegd (impliciete beslissing) (1). (1) Art. 429, lid 1, Sv, bepaalt dat « (...) de eiser in cassatie zijn middelen slechts [kan] aanvoeren in een memorie (...) die hij uiterlijk vijftien dagen voor de terechtzitting ter griffie van het Hof van Cassatie doet toekomen », d.i. behoudens overmacht. "De termijn van vijftien dagen bedoeld in artikel 429, eerste lid, Wetboek van Strafvordering, zoals gewijzigd door artikel 31 van de wet van 14 februari 2014 met betrekking tot de rechtspleging voor het Hof van Cassatie in strafzaken, is een volle termijn, wat inhoudt dat vijftien volledig vrije dagen moeten worden gelaten tussen de dag van de indiening van de memorie en de dag van de rechtszitting; indien de zestiende en de zeventiende dag vóór de rechtszitting een zaterdag, zondag of feestdag zijn, moet de memorie ervóór zijn neergelegd" (Cass. 19 mei 2015, AR P.15.0559.N, AC 2015, nr. 326 en noot getekend AW; zie Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0375.F, AC 2019, nr. 271 en noot OM; contra Cass. 21 juni 2017, AR P.17.0617.F, AC 2017, nr. 410). De Vreemdelingenwet maakt geen melding van het cassatieberoep, zodat het cassatieberoep gericht tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak doet over het beroep bij de rechterlijke macht zoals bepaald in de artikelen 71 tot 74 van die wet, nog steeds door het Wetboek van Strafvordering wordt geregeld (Cass. 7 september 2016, AR P.16.0926.F, AC 2016, nr. 465; Cass. 21 december 2011, AR P.11.2042.F, AC 2011, n° 703, RW, 2012-2013, blz. 1138, nota B. DE SMET, « Wettigheidscontrole op de aanhouding van een illegale vreemdeling met het oog op verwijdering van het grondgebied », met name inzake termijnen (D. VANDERMEERSCH en M. NOLET DE BRAUWERE, « De rechtspraak van het Hof van Cassatie naar aanleiding van de hervormingen van de cassatieprocedure in strafzaken », Jaarverslag van het Hof van Cassatie, 2016, Larcier, blz. 172). « Aangezien [zo'n] cassatieberoep door het Hof bij hoogdringendheid wordt onderzocht, hoeft de raadsman van de eiser niet op een brief van de griffie te wachten om te weten dat de zaak spoedig zal worden vastgesteld » (Cass. 21 juni 2017, AR P.17.0617.F, AC 2017, nr. 410; Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0116.F, AC 2018, nr. 83). Maar « wanneer de advocaat van de eiser wegens een laattijdige oproeping onmogelijk zijn memorie kon neerleggen binnen de termijn van vijftien dagen voor de rechtszitting, kan het Hof die memorie niet onontvankelijk verklaren hoewel deze het voorschrift van artikel 429 Wetboek van Strafvordering niet naleeft » (Cass. 14 september 2016, AR P.16.0936.F, AC 2016, nr. 492, en concl. OM "in hoofdzaak" op datum in Pas.). Zo heeft het Hof de overmacht impliciet vastgesteld in zaken waarin de memorie op de 15de dag (Cass. 23 december 2015, AR P.15.1596.F, AC 2015, nr. 781 en gelijklopende concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH, op datum in Pas.) of op de 9de dag vóór de terechtzitting (Cass. 14 september 2016, AR P.16.0936.F, AC 2016, nr. 492 en concl. OM "in hoofdzaak", op datum in Pas.) is neergelegd. In andere arresten heeft het Hof vastgesteld dat de memorie van de vreemdeling laattijdig was in zaken waarin de memorie op de 6de dag (Cass. 26 juli 2017, AR P.17.0757.F, arrest niet gepubliceerd), op de 5de dag (Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0116.F, AC 2018, nr. 83; Cass. 10 april 2019, AR P.19.0308.F, arrest niet gepubliceerd) of op de 2de dag (Cass. 21 juni 2017, AR P.17.0617.F, AC 2017, n° 410) vóór de terechtzitting was neergelegd. In huidige zaak heeft het Hof impliciet ambtshalve de overmacht vastgesteld, terwijl in recente (door het OM aangevoerde) arresten, de overmacht niet ambtshalve is vastgesteld in zaken waarin het bewijs van de betekening van het cassatieberoep 15 dagen (Cass. 29 mei 2019, AR P.19.0493.F, AC 2019, nr. 336 - cassatieberoep van de Belgische Staat) of de memorie 14 dagen (Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0375.F, AC 2019, nr. 271, noot OM - cassatieberoep van de Belgische Staat) of 9 dagen (Cass. 12 juni 2019, AR P.19.0534.F, arrest niet gepubliceerd - cassatieberoep van de vreemdeling) vóór de terechtzitting is neergelegd. (MNB)

- Art. 429, eerste lid Wetboek van Strafvordering

17 juli 2019

P.2019.0686.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.3](#)

AC nr. ...

CASSATIEMIDDELEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Onaantastbare beoordeling door feitenrechter - Contractuele verbintenissen - Inspannings- of resultaatsverbintenissen

De rechter beoordeelt onaantastbaar of een contractuele verbintenis een inspannings- of resultaatsverbintenis uitmaakt; het Hof kan enkel nagaan of de rechter uit de feiten die hij vaststelt, geen gevolgen trekt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

5 september 2019

C.2018.0302.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.3](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Onaantastbare beoordeling door feitenrechter - Beslag - Algemeen - Derdenbeslag - Derde-beslagene - Verklaring - Verzuim of onnauwkeurigheid - Sanctie - Veroordeling tot de oorzaken van het beslag - Beslagrechter - Bevoegdheid - Opleggen of matigen van de sanctie - Beoordeling - Aard - Hof van Cassatie - Toetsing - Aard

Indien de rechter op grond van de omstandigheden van de zaak op onaantastbare wijze oordeelt over het opleggen van de sanctie en het matigen ervan, dan beschikt het Hof niettemin over een marginaal toetsingsrecht ter zake de evenredigheid tussen de zwaarte van de inbreuk en de opgelegde sanctie (1). (1) Cass. 21 april 2017, AR C.16.0458.N, AC 2017, nr. 277.

- Artt. 1452, eerste lid, 1456, 1539 en 1542 Gerechtelijk Wetboek

23 september 2019

C.2019.0053.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Ambtshalve voorgedragen middel - Strafvueroeringsrechtbank - Strafvueroeringsmodaliteiten - Toekenningsprocedure - Zitting - Horen van veroordeelde - Aanwezigheid van veroordeelde - Vertegenwoordiging van de veroordeelde door raadsman

Uit artikel 53, eerste lid, Wet Strafvueroering dat bepaalt dat de strafvueroeringsrechtbank de veroordeelde en zijn raadsman, het openbaar ministerie en de directeur hoort, en zijn wetsgeschiedenis, volgt geen absoluut verbod voor een veroordeelde om door een raadsman te worden vertegenwoordigd op de rechtszittingen van de strafvueroeringsrechtbank maar wel is vereist dat de veroordeelde persoonlijk aanwezig is op een rechtszitting waarop het verzoek tot het verkrijgen van een strafvueroeringsmodaliteit wordt behandeld, zodat zekerheid bestaat over het aanvaarden van de voorwaarden en verplichtingen die verbonden zijn aan de gevraagde strafvueroeringsmodaliteit; de raadsman kan de veroordeelde wat dit aspect betreft niet vertegenwoordigen en de strafvueroeringsrechtbank kan de afwijzing van de strafvueroeringsmodaliteit verantwoorden door te verwijzen naar de afwezigheid van de veroordeelde op de rechtszitting maar indien evenwel het verweer van de veroordeelde geen betrekking heeft op de aan de gevraagde strafvueroeringsmodaliteit verbonden voorwaarden of verplichtingen, maar wel op andere aspecten zoals de toelaatbaarheidsvoorwaarden dan verzet artikel 53, eerste lid, Wet Strafvueroering zich niet ertegen dat de veroordeelde wat dit aspect betreft wordt vertegenwoordigd door zijn raadsman (1). (1) Zie Cass. 30 augustus 2017, AR P.17.0900.N, AC 2017, nr. 439; Cass. 8 oktober 2008, AR P.08.1388.F, AC 2008, nr. 535; Cass. 19 maart 2008, AR P.08.0363.F, AC 2008, nr. 193; Cass. 7 november 2007, AR P.07.1440.F, AC 2007, nr. 533; GwH 4 maart 2009, 35/2009, ro B.7; M.-A. BEERNAERT, H. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procedure pénale, tôme II, Brugge, La Chartre, 2017, 1735-1738.

18 juni 2019

P.2019.0598.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.5](#)

AC nr. ...

DOUANE EN ACCIJNZEN

- Accijnzen - Beslissing over de burgerlijke rechtsvordering - Verplichting om het cassatieberoep

te doen betekenen aan de Belgische Staat, minister van Financiën

De beklagde moet zijn cassatieberoep, op straffe van niet-ontvankelijkheid, doen betekenen aan de Belgische Staat, in de persoon van de minister van Financiën, wanneer het gericht is tegen de beslissing die, inzake accijnzen (1), uitspraak doet over de rechtsvordering van die minister tot betaling van de ontdoken rechten en de verwijlinterest (2). (1) In dit geval, de verschuldigde accijns en bijzondere accijns op de gefabriceerde tabak (Wet van 3 april 1997). (2) In dezelfde zin moet, inzake stedenbouw, de beklagde zijn cassatieberoep, op straffe van niet-ontvankelijkheid van dat cassatieberoep, doen betekenen aan het openbaar ministerie en aan het dienaangaande tussengekomen bestuur wanneer het gericht is tegen de beslissing betreffende het herstel van de plaats in de vorige staat (Cass. 1 maart 2017, AR P.16.0838.F, AC 2017, nr. 144, en de verwijzingen in de voetnoten); de eiser tot betwisting van een door de sanctionerend ambtenaar op grond van het Waals Milieuwetboek opgelegde administratieve geldboete, hoeft zijn cassatieberoep daarentegen niet aan laatstgenoemde te betekenen (Cass. 11 april 2018, AR P.18.0114.F, nr. 225, impliciet, met concl. OM "in hoofdzaak" in Pas. 2018).

- Art. 427 Wetboek van Strafvordering

13 november 2019

P.2019.0819.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.3](#)

AC nr. ...

- Accijnzen - Beslissing over de burgerlijke rechtsvordering - Verplichting om het cassatieberoep te doen betekenen aan de Belgische Staat, minister van Financiën

De beklagde moet zijn cassatieberoep, op straffe van niet-ontvankelijkheid, doen betekenen aan de Belgische Staat, in de persoon van de minister van Financiën, wanneer het gericht is tegen de beslissing die, inzake accijnzen (1), uitspraak doet over de rechtsvordering van die minister tot betaling van de ontdoken rechten en de verwijlinterest (2). (1) In dit geval, de verschuldigde accijns en bijzondere accijns op de gefabriceerde tabak (Wet van 3 april 1997). (2) In dezelfde zin moet, inzake stedenbouw, de beklagde zijn cassatieberoep, op straffe van niet-ontvankelijkheid van dat cassatieberoep, doen betekenen aan het openbaar ministerie en aan het dienaangaande tussengekomen bestuur wanneer het gericht is tegen de beslissing betreffende het herstel van de plaats in de vorige staat (Cass. 1 maart 2017, AR P.16.0838.F, AC 2017, nr. 144, en de verwijzingen in de voetnoten); de eiser tot betwisting van een door de sanctionerend ambtenaar op grond van het Waals Milieuwetboek opgelegde administratieve geldboete, hoeft zijn cassatieberoep daarentegen niet aan laatstgenoemde te betekenen (Cass. 11 april 2018, AR P.18.0114.F, nr. 225, impliciet, met concl. OM "in hoofdzaak" in Pas. 2018).

- Art. 427 Wetboek van Strafvordering

13 november 2019

P.2019.0819.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.3](#)

AC nr. ...

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED

GEVOLGEN T.A.V. DE PERSONEN

Gevolgen t.a.v. de personen - Echtgenoten - Beding in een huwelijkscontract met scheiding van goederen - Echtgenoot tegen wie de echtscheiding wordt toegestaan - Verlies van voordelen - Begrip

Met "voordelen" in de zin van de artikelen 299 (oud en nieuw) en 300 Burgerlijk Wetboek worden bedoeld, enerzijds, alle schenkingen tussen echtgenoten en, anderzijds, de huwelijksvoordelen die tegelijk overlevingsrechten zijn; het beding in een huwelijkscontract met scheiding van goederen volgens hetwelk iedere echtgenoot titularis is van een vordering die hem, bij de ontbinding van het huwelijk, recht geeft op een aandeel in de aanwinsten van het vermogen van de mede-echtgenoot, verleent geen huwelijksvoordeel dat tegelijk een overlevingsrecht is in de zin van deze artikelen (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 299, nieuw en oud, en 300 Burgerlijk Wetboek

5 september 2019

C.2018.0463.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.4](#)

AC nr. ...

EUROPESE UNIE

VERDRAGSBEPALINGEN

Verdragsbepalingen - Beginselen - Artikel 5.3 EEX-Verordening - Gerecht van de plaats waar het schade brengende feit zich heeft voorgedaan - Hof van Justitie van de Europese Unie

Een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat kan in een andere lidstaat worden opgeroepen, ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen; als plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan, moet, volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, worden begrepen hetzij de plaats van de veroorzakende gebeurtenis die aan de schade ten grondslag ligt, hetzij de plaats waar de schade is ingetreden; met het begrip "plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan" wordt niet bedoeld op de plaats waar de verzoeker woont enkel op grond dat deze aldaar financiële schade heeft geleden die voortvloeit uit het in een andere verdragsluitende staat ingetreden en door hem geleden verlies van onderdelen van zijn vermogen; daarentegen is de bevoegdheid van de gerechten van de woonplaats van de verzoeker gerechtigd voor zover deze woonplaats inderdaad de plaats is van de schadebrengende gebeurtenis of het intreden van de schade (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 5.3 Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

5 september 2019

C.2018.0248.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.1](#)

AC nr. ...

GERECHTSKOSTEN

STRAFZAKEN

Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Veroordeling tot de rechtsplegingsvergoeding - In het gelijk gestelde partij - Begrip - Veroordeling van de beklaagde tot vergoeding van de burgerlijke partij - Hoger beroep van de burgerlijke partij en van het openbaar ministerie - Bevestiging van de burgerlijke beschikkingen - Veroordeling van de beklaagde tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep

Krachtens de artikelen 162bis, 194 en 211 Wetboek van Strafvordering is de beklaagde de burgerlijke partij de rechtsplegingsvergoeding verschuldigd indien hij werd veroordeeld tot vergoeding van de schade voortvloeiend uit het misdrijf waaraan hij schuldig werd bevonden; aangezien de aan de burgerlijke partij verschuldigde rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep door de voormelde wetsbepalingen enkel in verband wordt gebracht met een veroordeling van de beklaagde, is die rechtsplegingsvergoeding niet afhankelijk van de voorwaarde dat de burgerlijke partij daarenboven, op zijn hoger beroep, een verhoging van de door de eerste rechter toegekende schadevergoeding heeft verkregen (1). (1) Zie Cass. 25 november 2009, AR P.09.1094.F, AC 2009, nr. 696, met concl. "in substantie" van advocaat-generaal VANDERMEERSCH op datum in Pas.

- Art. 1022, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

- Artt. 162bis, 194 en 211 Wetboek van Strafvordering

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

GRONDWET

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE)

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Conclusies - Rechter - Verplichting om te antwoorden - Verwarrende conclusies - Geen onderzoek mogelijk

Artikel 149 Grondwet verplicht de rechter niet te antwoorden op conclusies die dermate verwarrend zijn dat het onderzoek ervan onmogelijk blijkt.

- Art. 149 De gecoördineerde Grondwet 1994

25 oktober 2019

F.2018.0131.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191025.2](#)

AC nr. ...

HANDELSPRAKTIJK

- Vrijheid van handel en nijverheid - Verzet tegen een ongeoorloofde beperking - Aard van de bepaling

Krachtens artikel 7 van het Decreet d'Allarde van 2-17 maart 1791 en artikel II.3 Wetboek van economisch recht, zoals te dezen van toepassing, staat het eenieder vrij om naar goeddunken elke handel te drijven of elk beroep, bedrijf of ambacht, respectievelijk economische activiteit uit te oefenen; deze bepalingen, die zich verzetten tegen een ongeoorloofde beperking van de vrijheid van ondernemen, zijn van openbare orde; het beding dat een onredelijke beperking van de concurrentie naar voorwerp, territorium of duur oplegt, is bijgevolg nietig (1). (1) Cass. 23 januari 2015, AR C.14.0324.N, AC 2015, nr. 60.

9 september 2019

C.2018.0521.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190909.3](#)

AC nr. ...

HERZIENING

VERZOEK EN VERWIJZING OM ADVIES

Verzoek en verwijzing om advies - Verzoek - Verzoekschrift - Handtekening

Artikel 444, derde lid, Wetboek van Strafvordering, zoals met ingang van 1 maart 2019 vervangen bij artikel 3, 2°, van de wet van 11 juli 2018 houdende diverse bepalingen in strafzaken, bepaalt dat een aanvraag tot herziening bij het Hof wordt aanhangig gemaakt door een verzoekschrift dat is getekend door een advocaat bij het Hof van Cassatie.

18 juni 2019

P.2019.0361.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.3](#)

AC nr. ...

HOGER BEROEP

STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN)

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Hoger beroep op grieven - Begrip - Grieven verduidelijkt in de verklaring van hoger beroep, zonder neerlegging van een grievenformulier

Het beginsel van het hoger beroep op grieven, vastgelegd in artikel 204 Wetboek van Strafvordering, beoogt niet de eiser in hoger beroep te verplichten de middelen te verduidelijken die hij voor de appelrechters wenst uiteen te zetten maar strekt ertoe de grenzen te bepalen waarbinnen de zaak bij hen aanhangig is gemaakt (1); te dien einde kan de eiser in hoger beroep gebruikmaken van het formulier bepaald in het koninklijk besluit van 18 februari 2016 tot uitvoering van artikel 204, derde lid, Wetboek van Strafvordering, maar kan hij zijn grieven ook verduidelijken in de verklaring van hoger beroep, bedoeld in artikel 203 Wetboek van Strafvordering; het feit dat het reglementair formulier niet werd neergelegd, is dus, op zich, geen reden tot verval van het hoger beroep; dit vindt maar plaats wanneer de grieven niet worden vermeld of niet met de vereiste nauwkeurigheid worden bepaald, zodat noch het hof van beroep noch de gedaagde in hoger beroep de beschikking of beschikkingen kunnen identificeren waarvan de hervorming gevorderd wordt (2). (1) Cass. 27 september 2017, AR P.17.0647.F, AC 2017, nr. 506; Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F, AC 2017, nr. 78. (2) Zie andersluidende concl. OM "in substantie" in Pas. 2019, nr. 590; Cass. 27 februari 2018, AR P.17.0618.N, AC 2018, nr. 127, betreffende het zeer bijzondere geval, geregeld in art. 187, § 2, Wetboek van Strafvordering, van het hoger beroep tegen een vonnis dat het verzet ongedaan verklaart.

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

13 november 2019

P.2019.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Hoger beroep op grieven - Begrip - Grieven verduidelijkt in de verklaring van hoger beroep, zonder neerlegging van een grievenformulier

Het beginsel van het hoger beroep op grieven, vastgelegd in artikel 204 Wetboek van Strafvordering, beoogt niet de eiser in hoger beroep te verplichten de middelen te verduidelijken die hij voor de appelrechters wenst uiteen te zetten maar strekt ertoe de grenzen te bepalen waarbinnen de zaak bij hen aanhangig is gemaakt (1); te dien einde kan de eiser in hoger beroep gebruikmaken van het formulier bepaald in het koninklijk besluit van 18 februari 2016 tot uitvoering van artikel 204, derde lid, Wetboek van Strafvordering, maar kan hij zijn grieven ook verduidelijken in de verklaring van hoger beroep, bedoeld in artikel 203 Wetboek van Strafvordering; het feit dat het reglementair formulier niet werd neergelegd, is dus, op zich, geen reden tot verval van het hoger beroep; dit vindt maar plaats wanneer de grieven niet worden vermeld of niet met de vereiste nauwkeurigheid worden bepaald, zodat noch het hof van beroep noch de gedaagde in hoger beroep de beschikking of beschikkingen kunnen identificeren waarvan de hervorming gevorderd wordt (2). (1) Cass. 27 september 2017, AR P.17.0647.F, AC 2017, nr. 506; Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F, AC 2017, nr. 78. (2) Zie andersluidende concl. OM "in substantie" in Pas. 2019, nr. 590; Cass. 27 februari 2018, AR P.17.0618.N, AC 2018, nr. 127, betreffende het zeer bijzondere geval, geregeld in art. 187, § 2, Wetboek van Strafvordering, van het hoger beroep tegen een vonnis dat het verzet ongedaan verklaart.

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

13 november 2019

P.2019.0684.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Mate waarin de zaak bij de rechter in hoger beroep aanhangig is gemaakt - Bepaling - Verklaring van hoger beroep - Verzoekschrift dat de grieven bevat

Krachtens de artikelen 203, 204 en 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering wordt de mate waarin de zaak bij de appelrechter aanhangig is gemaakt, bepaald door de in artikel 203 bedoelde verklaring van hoger beroep en, binnen die grenzen, door de grieven die de eiser in hoger beroep nauwkeurig moet bepalen in het verzoekschrift of in het grievenformulier die zijn voorgeschreven bij artikel 204, onverminderd de toepassing van de artikelen 206 en 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering (1). (1) Cass. 29 mei 2019, AR P.18.0636.F, AC 2019, nr. 334.

- Artt. 203, 204, 206 en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

23 oktober 2019

P.2019.0802.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Verklaring van grieven in hoger beroep - Laattijdige neerlegging - Overmacht - Gevolg - Verlenging van de termijn - Duur

De overmacht waardoor de eiser in hoger beroep gespaard wordt van de vervallenverklaring van zijn rechtsmiddel wegens laattijdige neerlegging van de verklaring van zijn grieven, kan enkel voortvloeien uit een omstandigheid buiten de wil van die partij, die hij niet heeft kunnen voorzien noch voorkomen (1); die omstandigheid, indien aangetoond, kan enkel leiden tot een verlenging van de in artikel 203 Wetboek van Strafvordering bepaalde termijn met de duur van die omstandigheid (2). (1) Zie Cass. 27 september 2017, AR P.17.0647.F, AC 2017, nr. 506; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.1004.N, AC 2017, nr. 74, met concl. van advocaat-generaal Mortier, AC 2017, nr. 74. (2) (Zie Cass. 20 november 2019, AR P.19.0874.F, AC 2019, nr. 612, net zoals dat volgens het Hof geldt voor de, identieke, termijn van hoger beroep die eveneens is bepaald in artikel 203 Wetboek van Strafvordering (Cass. 12 januari 1999, AR P.97.0630.N, R.W. 1999-2000, p. 598, aangehaald door M. Franchimont, A. Jacobs en A. Masset, Manuel de procédure pénale, uitg. 2012, p. 1021, noot 79, en M.-A. Beernaert, H.-D. Bosly en D. Vandermeersch, Droit de la procédure pénale, Die Keure, Brugge, 8ste uitg., 2017, dl. II, p. 1504). Zie, wat betreft het laattijdig verzet, Cass. 22 maart 2016, AR P.14.1182.N, AC 2016, nr. 196 (#7), aangehaald in M.-A. Beernaert e.a., o.c., p.1460 en noot 60. (M.N.B.)

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

13 november 2019

P.2019.0984.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.5](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Mate waarin de zaak aanhangig is gemaakt bij het appelgerecht - Bepaling - Materiële vergissing in de vermelding van de grieven - Beoordeling in feite door de feitenrechter - Toezicht door het Hof van Cassatie

De appelrechter beoordeelt op onaantastbare wijze, op grond van de verklaring van hoger beroep en het verzoekschrift of van het grievenformulier, welke beslissingen van het beroepen vonnis hem door de eiser in hoger beroep ter beoordeling zijn voorgelegd, waarbij hij, in voorkomend geval, in feite beoordeelt of de voormelde akten al dan niet door een materiële vergissing zijn aangetast; het Hof beperkt zich ertoe te onderzoeken of de rechter, uit zijn vaststellingen, geen gevolgen heeft afgeleid die hiermee geen verband houden of op grond daarvan onmogelijk te verantwoorden zijn (1). (1) Cass. 29 mei 2019, AR P.18.0636.F, AC 2019, nr. 334.

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

23 oktober 2019

P.2019.0802.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Artikel 204, eerste lid, Wetboek van Strafvordering - Doelstelling

De verplichting, voor de eiser in hoger beroep, om in het verzoekschrift of in het daartoe bedoelde formulier nauwkeurig de grieven te bepalen die hij tegen het beroepen vonnis inbrengt, heeft met name tot doel de partijen en het gerecht in hoger beroep, vóór de behandeling van de zaak ter zitting, op de hoogte te brengen van de precieze grenzen waarbinnen de zaak bij dat gerecht aanhangig is gemaakt (1). (1) Cass. 28 juni 2017, AR P.17.0176.F, AC P.17.0176.F, AC 2017, nr. 427.

- Art. 204 Wetboek van Strafvordering

23 oktober 2019

P.2019.0802.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Verklaring van grieven in hoger beroep - Laattijdige neerlegging - Overmacht - Gevolg - Verlenging van de termijn - Duur

De overmacht waardoor de eiser in hoger beroep gespaard wordt van de vervallenverklaring van zijn rechtsmiddel wegens laattijdige neerlegging van de verklaring van zijn grieven, kan enkel voortvloeien uit een omstandigheid buiten de wil van die partij, die hij niet heeft kunnen voorzien noch voorkomen (1); die omstandigheid, indien aangetoond, kan enkel leiden tot een verlenging van de in artikel 203 Wetboek van Strafvordering bepaalde termijn met de duur van die omstandigheid (2). (1) Zie Cass. 27 september 2017, AR P.17.0647.F, AC 2017, nr. 506; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.1004.N, AC 2017, nr. 74, met concl. van advocaat-generaal Mortier, AC 2017, nr. 74. (2) (Zie Cass. 20 november 2019, AR P.19.0874.F, AC 2019, nr. 612, net zoals dat volgens het Hof geldt voor de, identieke, termijn van hoger beroep die eveneens is bepaald in artikel 203 Wetboek van Strafvordering (Cass. 12 januari 1999, AR P.97.0630.N, R.W. 1999-2000, p. 598, aangehaald door M. Franchimont, A. Jacobs en A. Masset, Manuel de procédure pénale, uitg. 2012, p. 1021, noot 79, en M.-A. Beernaert, H.-D. Bosly en D. Vandermeersch, Droit de la procédure pénale, Die Keure, Brugge, 8ste uitg., 2017, dl. II, p. 1504). Zie, wat betreft het laattijdig verzet, Cass. 22 maart 2016, AR P.14.1182.N, AC 2016, nr. 196 (#7), aangehaald in M.-A. Beernaert e.a., o.c., p.1460 en noot 60. (M.N.B.)

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

13 november 2019

P.2019.0984.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.5](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Grief betreffende de beslissing over de schuldvraag inzake bepaalde telastleggingen

Wanneer het grievenformulier betrekking heeft op de beslissing van de eerste rechter betreffende de schuldvraag van de beklaagde en de telastleggingen vermeldt waarvoor de schuldigverklaring of de vrijspraak betwist wordt, is de mate waarin de zaak bij de appelrechter aanhangig is gemaakt beperkt tot de schuldvraag betreffende de vermelde telastleggingen.

- Art. 204 Wetboek van Strafvordering

23 oktober 2019

P.2019.0802.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grief in hoger beroep - Begrip - Grieven "schuld", "straf" en "kwalificaties" - Aanhangigmaking van de zaak bij de appelrechter

Een grief in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing, in het verzoekschrift van hoger beroep, van een beslissing van het beroepen vonnis waarvan de eiser in hoger beroep de hervorming door de appelrechter vraagt; de eiser in hoger beroep dient in het verzoekschrift of in het grievenformulier noch de redenen voor zijn hoger beroep op te geven noch de middelen te vermelden die hij wil aanvoeren om de hervorming van de door de grief bedoelde beslissing te verkrijgen (1); wanneer, aldus, de beklaagde door de eerste rechter werd veroordeeld tot een bijkomende gevangenisstraf, overeenkomstig artikel 65, tweede lid, Strafwetboek, wegens medeplichtigheid aan poging tot moord, en het openbaar ministerie in het aangewende grievenformulier de vermeldingen heeft aangekruist betreffende de schuld van de beklaagde en de toegepaste straf, alsook de rubriek "overige", waaraan het de vermelding "kwalificaties" toevoegt, gaan de appelrechters de grenzen van de aanhangigmaking van de zaak niet te buiten wanneer zij beslissen dat de beklaagde eerder als mededader dan als medeplichtige heeft gehandeld en dat de feiten van de zaak niet zijn verbonden door een zelfde misdadig opzet, in de zin van artikel 65, eerste lid, Strafwetboek, met de eerder berechte feiten. (1) Zie Cass. 16 mei 2018, AR P.17.1086.F, AC 2018, nr. 309, met concl. OM op datum in Pas. 2018; Cass. 27 februari 2018, AR P.18.0021.N, AC 2018, nr. 131; Cass. 6 februari 2018, AR P.17.0457.N, AC 2018, nr. 75; Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F, AC 2017, nr. 78; Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N, AC 2016, nr. 584, met concl. van advocaat-generaal WINANTS.

- Artt. 65, 66 en 67 Strafwetboek

- Artt. 204 en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

30 oktober 2019

P.2019.0773.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.6](#)

AC nr. ...

HUUR VAN GOEDEREN

HANDELSHUUR

Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Recht van huurder op huurhernieuwing - Dwingende bepalingen ten voordele van de huurder

De door artikel 3, derde lid, Handelshuurwet bepaalde voorziene mogelijkheid tot vroegtijdige beëindiging van de huur door de huurder bij het einde van elke driejarige periode, is een dwingende wetsbepaling, die tot bijkomende bescherming strekt van de huurder en waarvan partijen niet mogen afwijken door een andersluidend beding; het beding dat voorziet in het verlies van een contractueel bedongen voordeel voor het geval de huurder van deze mogelijkheid tot vroegtijdige beëindiging gebruik maakt, houdt dergelijke verboden afwijking in en is derhalve nietig (1). (1) Cass. 23 mei 1980, AC 1979-80, nr. 602; Cass. 8 oktober 1971, AC 1972, p. 150.

9 september 2019

C.2018.0493.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190909.2](#)

AC nr. ...

Handelshuur - Begrip - aard van wetgeving - Recht van huurder op huurhernieuwing - Dwingende bepalingen ten voordele van de huurder

De door artikel 3, derde lid, Handelshuurwet bepaalde voorziene mogelijkheid tot vroegtijdige beëindiging van de huur door de huurder bij het einde van elke driejarige periode, is een dwingende wetsbepaling, die tot bijkomende bescherming strekt van de huurder en waarvan partijen niet mogen afwijken door een andersluidend beding; het beding dat voorziet in het verlies van een contractueel bedongen voordeel voor het geval de huurder van deze mogelijkheid tot vroegtijdige beëindiging gebruik maakt, houdt dergelijke verboden afwijking in en is derhalve nietig (1). (1) Cass. 23 mei 1980, AC 1979-80, nr. 602; Cass. 8 oktober 1971, AC 1972, p. 150.

9 september 2019

C.2018.0493.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190909.2](#)

AC nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN

AANSLAGPROCEDURE

Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Subsidiaire aanslag - Onderzoek door de rechter

De administratie mag een subsidiaire aanslag aan het oordeel van de rechter onderwerpen wanneer de door die rechter vooraf uitgesproken vernietiging betrekking heeft op een nieuwe aanslag in de zin van artikel 355 WIB92 (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 544.

- Art. 356 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

25 oktober 2019

F.2018.0035.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191025.1](#)

AC nr. ...

ALLERLEI

Allerlei - Burgerlijke rechtsvordering gebracht voor de strafgerichten - Onderwerp - Belastingenschuld - Misdrijven die de fraude uitmaken

Krachtens de artikelen 3 en 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering nemen de strafgerechten, in burgerlijke zaken, slechts kennis van één enkele rechtsvordering, namelijk die welke strekt tot herstel van de door een misdrijf veroorzaakte schade; de belastingschuld vloeit niet voort uit de fraude maar uit de belastbare economische activiteit; de misdrijven die de fraude uitmaken, zijn niet de oorzaak van die schuld in de zin van artikel 1382 Burgerlijk Wetboek (1); de nieuwe artikelen 442quinquies WIB92 en 93undecies E Btw-wetboek hebben noch tot doel of tot gevolg het onderwerp van de voor het strafgerecht gebrachte burgerlijke rechtsvordering te wijzigen, noch die rechtsvordering aan het vereiste oorzakelijk verband tussen het misdrijf en de schade te onttrekken, noch de strafrechter te machtigen het bedrag van de verschuldigde belasting te bepalen, maar de belastingadministratie toe te staan op die rechtsvordering een beroep te doen wanneer de toepassing van de bepalingen van fiscaal recht niet in staat stelt het volledige herstel van de door de schatkist geleden schade te verkrijgen (2). (1) Zie Cass. 10 februari 2009, AR P.08.1312.N, AC 2009, nr. 109, met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF. (2) Zie andersluidende concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 93undecies E Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde
- Art. 442quinquies Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Artt. 3 en 4 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

Allerlei - Burgerlijke rechtsvordering gebracht voor de strafgerechten - Onderwerp - Belastingschuld - Misdrijven die de fraude uitmaken

Krachtens de artikelen 3 en 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering nemen de strafgerechten, in burgerlijke zaken, slechts kennis van één enkele rechtsvordering, namelijk die welke strekt tot herstel van de door een misdrijf veroorzaakte schade; de belastingschuld vloeit niet voort uit de fraude maar uit de belastbare economische activiteit; de misdrijven die de fraude uitmaken, zijn niet de oorzaak van die schuld in de zin van artikel 1382 Burgerlijk Wetboek (1); de nieuwe artikelen 442quinquies WIB92 en 93undecies E Btw-wetboek hebben noch tot doel of tot gevolg het onderwerp van de voor het strafgerecht gebrachte burgerlijke rechtsvordering te wijzigen, noch die rechtsvordering aan het vereiste oorzakelijk verband tussen het misdrijf en de schade te onttrekken, noch de strafrechter te machtigen het bedrag van de verschuldigde belasting te bepalen, maar de belastingadministratie toe te staan op die rechtsvordering een beroep te doen wanneer de toepassing van de bepalingen van fiscaal recht niet in staat stelt het volledige herstel van de door de schatkist geleden schade te verkrijgen (2). (1) Zie Cass. 10 februari 2009, AR P.08.1312.N, AC 2009, nr. 109, met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF. (2) Zie andersluidende concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 93undecies E Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde
- Art. 442quinquies Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Artt. 3 en 4 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

PERSONENBELASTING

Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Bedrijfsverliezen - Bewijs

Uit de samenhang tussen de artikelen 23, § 2, 339, eerste lid, en 340 WIB92 volgt dat indien noch inkomsten noch beroepskosten bewezen worden, geen beroepsverliezen bewezen zijn (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 23, § 2, 339, eerste lid, en 340 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

19 september 2019

F.2017.0047.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190919.2](#)

AC nr. ...

Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Bedrijfslasten - Beroepsverlies - Bewijs

Uit de samenhang tussen de artikelen 23, § 2, 339, eerste lid, en 340 WIB92 volgt dat indien noch inkomsten noch beroepskosten bewezen worden, geen beroepsverliezen bewezen zijn (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 23, § 2, 339, eerste lid, en 340 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

19 september 2019

F.2017.0047.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190919.2](#)

AC nr. ...

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Vennootschapsbelasting - Afzonderlijke aanslagen - Allerlei - Kosten of voordelen van alle aard - Niet verantwoord in de vereiste vorm - Afzonderlijke aanslag - Vrijstelling

De belastingplichtige die kosten heeft gemaakt of voordelen van alle aard heeft toegekend zonder ze in de vereiste vorm te verantwoorden, kan aan de desbetreffende afzonderlijke aanslag ontsnappen indien de verkrijger, die daarvan geen aangifte heeft gedaan, op ondubbelzinnige wijze wordt geïdentificeerd binnen uiterlijk twee jaar en zes maanden volgend op 1 januari van het betreffende aanslagjaar (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 619.

- Art. 219, zevende lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

22 november 2019

F.2018.0122.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Allerlei - Vastgoedbevak - Belastbare grondslag - Vennootschapsbelasting van vorig aanslagjaar - Niet als beroepskosten aftrekbare uitgaven en lasten

Uit de samenhang van de artikelen 185, § 1, 185bis, § 1, en 198, eerste lid, 1° en 3°, WIB92 volgt dat voor de bedoelde beleggingsvennootschappen de vennootschapsbelasting deel uitmaakt van de belastbare grondslag (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 185, § 1, 185bis, § 1, en 198, eerste lid, 1° en 3° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

19 september 2019

F.2017.0119.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190919.3](#)

AC nr. ...

Vennootschapsbelasting - Afzonderlijke aanslagen - Allerlei - Aanslag geheime commissielonen - Toepassingsgebied - Overwaardering van het boekhoudkundig passief

De winsten voortvloeiend uit een overwaardering van elementen van het boekhoudig passief van een vennootschap maken geen verdoken meerwinsten uit voor de toepassing van de aanslag geheime commissielonen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 618.

- Art. 24, eerste lid, 183, en 219, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

22 november 2019

F.2018.0104.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

INTERNATIONALE RECHTSHULP

- Strafzaken - In het buitenland uitgesproken vrijheidsbenemende straf - Uitvoering in België - Handhaving door de procureur des konings van de in het buitenland uitgesproken straf - Beroep van de voor de strafuitvoeringsrechtbank gevonniste persoon - Bevestiging van de beslissing van de procureur des Konings - Cassatieberoep van de veroordeelde - Belang

Artikel 18, § 4, van de wet van 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie bepaalt dat indien de gevonnisde persoon meent dat de door de procureur des Konings besliste aanpassing de in de beslissingsstaat uitgesproken straf of maatregel verzaart naar aard of duur, kan hij deze beslissing voor de strafuitvoeringsrechtbank te Brussel betwisten; het cassatieberoep van de gevonnisde persoon dat gericht is tegen het vonnis dat afwijzend beschikt op het verzoekschrift van de eiser tegen een beslissing van het openbaar ministerie die de door het buitenlands vonnis opgelegde straf handhaaft en niet verzaart, is niet-ontvankelijk wegens gebrek aan belang (1). (1) Zie concl. « in hoofdzaak » OM in Pas. 2019, nr. 575.

- Art. 18 Wet 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie

6 november 2019

P.2019.1013.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.5](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - In het buitenland uitgesproken vrijheidsbenemende straf - Uitvoering in België - Handhaving door de procureur des konings van de in het buitenland uitgesproken straf - Beroep van de voor de strafuitvoeringsrechtbank gevonnisde persoon - Bevestiging van de beslissing van de procureur des Konings - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Belang

Wanneer de procureur des Konings, met toepassing van artikel 18, § 1, van de wet van 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie, beslist heeft de door de in de beslissingsstaat uitgesproken straf te handhaven, is het cassatieberoep van laatstgenoemde dat gericht is tegen een vonnis dat de beslissing van het openbaar ministerie niet ter discussie stelt, niet-ontvankelijk wegens gebrek aan belang (1). (1) Zie concl. « in hoofdzaak » OM in Pas. 2019, nr.

- Art. 18 Wet 15 mei 2012 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de vrijheidsbenemende straffen of maatregelen uitgesproken in een lidstaat van de Europese Unie

6 november 2019

P.2019.1013.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.5](#)

AC nr. ...

JEUGDBESCHERMING

- Onderzoeken betreffende de persoonlijkheid van de minderjarige en het milieu waarin hij wordt grootgebracht - Onderzoeken bevolen in het kader van een burgerlijke procedure - Aanwending in het kader van de strafvervolgning - Verbod - Wettelijke grondslag

Het verbod om in het kader van de strafvervolgning de onderzoeken betreffende de persoonlijkheid van de minderjarige en het milieu waarin hij is grootgebracht aan te wenden, is gegrond op het recht van het kind op de eerbiediging van zijn privéleven en gezinsleven, dat inzonderheid beschermd wordt door de artikelen 22 Grondwet en 8.1 EVRM; het berust ook op het beroepsgeheim dat door artikel 458 Strafwetboek wordt toegekend aan deskundigen of aan maatschappelijk assistenten, waaraan de ondervraagde personen informatie moeten kunnen toevertrouwen met de garantie dat deze niet voor een ander doel zal worden aangewend dan dat waarvoor ze werd vergaard.

- Artt. 50 en 55 Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

4 december 2019

P.2018.0531.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.2](#)

AC nr. ...

- Onderzoeken betreffende de persoonlijkheid van de minderjarige en het milieu waarin hij wordt grootgebracht - Finaliteit

Krachtens de artikelen 50 en 55 Jeugdbeschermingswet hebben de stukken van de procedures die werden ingeleid bij de jeugdrechtbank en die betrekking hebben op de persoonlijkheid van de betrokken minderjarige en op het milieu waarin hij is grootgebracht, enkel tot doel uit te maken welke beheersmaatregelen in zijn belang moeten worden genomen en welke middelen voor zijn opvoeding of behandeling geschikt zijn (1). (1) Cass. 21 september 2016, AR P.15.1123.F, AC 2016, nr. 510, met concl. OM op datum in Pas.

- Artt. 50 en 55 Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

4 december 2019

P.2018.0531.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.2](#)

AC nr. ...

- Onderzoeken betreffende de persoonlijkheid van de minderjarige en het milieu waarin hij wordt grootgebracht - Onderzoeken bevolen in het kader van een burgerlijke procedure - Aanwending voor het gerecht - Grens - Verbod om die onderzoeken aan te wenden in het kader van de strafvervolgning

De algemene opzet van de Jeugdbeschermingswet en de finaliteit van de in dat kader mogelijke onderzoeken sluiten uit dat de stukken van de procedures die bij de jeugdrechtbank zijn ingeleid en die betrekking hebben op de persoonlijkheid van de betrokken minderjarige en het milieu waarin hij is grootgebracht, in het kader van een strafvervolgning worden aangevoerd, zelfs als de beklaagde de overlegging ervan tot staving van zijn verweer of een burgerlijke partij ze tot staving van haar beschuldiging aanvoert (1). (1) Cass. 21 mei 2014, AR P.14.0094.F, AC 2014, nr. 366; Cass. 19 februari 2014, AR P.13.1690.F, AC 2014, nr. 128.

- Artt. 50 en 55 Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

4 december 2019

P.2018.0531.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.2](#)

AC nr. ...

KOOP

- Leveringsplicht - Toebehoren van de zaak - Overdracht - Voor overdracht vatbare rechten - Omvang

Artikel 1615 Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de leveringsplicht zich uitstrekt tot het toebehoren van de zaak; de overdracht strekt zich, behoudens andersluidend beding, aldus ook uit tot de voor overdracht vatbare rechten die zodanig nauw verbonden zijn met de zaak derwijze dat het belang bij die rechten afhankelijk is van de eigendom ervan.

- Art. 1615 Burgerlijk Wetboek

26 september 2019

C.2019.0086.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190926.8](#)

AC nr. ...

KORT GEDING

- Artikel 584, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek - Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg - Bevoegdheid in spoedeisend geval - Spoedeisend karakter - Begrip - Controle - Marginale toetsing

Er is sprake van een urgentie wanneer een onmiddellijke beslissing wenselijk is om schade van een bepaalde omvang of ernstige ongemakken te voorkomen; betreffende de vraag of een geval spoedeisend is, beschikt de rechter in kort geding over een ruime feitelijke beoordelingsmacht, en in de juiste mate, over de grootste vrijheid (1). (1) Cass. 3 mei 2018, AR C.17.0387.N, AC 2018, nr. 283; Cass. 23 september 2011, AR C.10.0279.F, AC 2011, nr. 495; Cass. 17 maart 1995, AR C.93.0204.F, AC 1995, nr. 156; Cass. 13 september 1990, AR 8533, AC 1990-91, nr. 22.

- Art. 584, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

17 juni 2019

C.2018.0583.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190617.1](#)

AC nr. ...

- Handelsvennootschappen - Voorlopig bewindvoerder - Spoedeisend - Notie

Bij conflicten binnen vennootschappen, kan de rechter in kort geding een voorlopig bewindvoerder aanstellen en deze belasten met een meer of minder ruime opdracht van bestuur van de vennootschap; hoewel een dergelijke maatregel een verre gaande inmenging in het vennootschapsleven oplevert en bijgevolg slechts in bijzonder ernstige omstandigheden kan worden opgelegd, is daartoe niet vereist dat de rechter vaststelt dat de normale werking van de vennootschap of haar organen geblokkeerd of nagenoeg onmogelijk is of dat het voortbestaan van de vennootschap gevaar loopt; de urgentie die de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder rechtvaardigt kan ook in andere omstandigheden gelegen zijn, zoals misbruik van meerderheid of manifest met het vennootschapsbelang strijdige bestuursdaden (1). (1) Art. 33 Wetboek Vennootschappen, thans art. 4:9 Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

- Art. 33 Wetboek 7 mei 1999 van vennootschappen

- Art. 584, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

17 juni 2019

C.2018.0583.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190617.1](#)

AC nr. ...

MISDRIJF

ALGEMEEN. BEGRIP. MATERIEEL EN MOREEL BESTANDEEL. EENHEID VAN OPZET

Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Moreel bestanddeel - Opzet - Bedoeling inzake het constitutief gevolg van het misdrijf

Poging tot doodslag veronderstelt dat de dader wetens en willens de bedoeling heeft gehad te doden; de door de wet vereiste wils- en kenniselementen onderstellen de aanvaarding, wetens en willens, van het verboden gedrag, met dien verstande dat de dader, aangezien het een constitutief gevolg van het misdrijf betreft, dat gevolg heeft willen veroorzaken of besepte dat het in de lijn lag van het normale verloop van de gebeurtenissen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 572.

- Artt. 51 en 393 Strafwetboek

6 november 2019

P.2019.0651.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.2](#)

AC nr. ...

Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Grief in hoger beroep - Begrip - Grieven "schuld", "straf" en "kwalificaties" - Aanhangigmaking van de zaak bij de appelrechter

Een grief in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing, in het verzoekschrift van hoger beroep, van een beslissing van het beroepen vonnis waarvan de eiser in hoger beroep de hervorming door de appelrechter vraagt; de eiser in hoger beroep dient in het verzoekschrift of in het grievenformulier noch de redenen voor zijn hoger beroep op te geven noch de middelen te vermelden die hij wil aanvoeren om de hervorming van de door de grief bedoelde beslissing te verkrijgen (1); wanneer, aldus, de beklagde door de eerste rechter werd veroordeeld tot een bijkomende gevangenisstraf, overeenkomstig artikel 65, tweede lid, Strafwetboek, wegens medeplichtigheid aan poging tot moord, en het openbaar ministerie in het aangewende grievenformulier de vermeldingen heeft aangekruist betreffende de schuld van de beklagde en de toegepaste straf, alsook de rubriek "overige", waaraan het de vermelding "kwalificaties" toevoegt, gaan de appelrechters de grenzen van de aanhangigmaking van de zaak niet te buiten wanneer zij beslissen dat de beklagde eerder als mededader dan als medeplichtige heeft gehandeld en dat de feiten van de zaak niet zijn verbonden door een zelfde misdadig opzet, in de zin van artikel 65, eerste lid, Strafwetboek, met de eerder berechte feiten. (1) Zie Cass. 16 mei 2018, AR P.17.1086.F, AC 2018, nr. 309, met concl. OM op datum in Pas. 2018; Cass. 27 februari 2018, AR P.18.0021.N, AC 2018, nr. 131; Cass. 6 februari 2018, AR P.17.0457.N, AC 2018, nr. 75; Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F, AC 2017, nr. 78; Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N, AC 2016, nr. 584, met concl. van advocaat-generaal WINANTS.

- Artt. 65, 66 en 67 Strafwetboek

- Artt. 204 en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

30 oktober 2019

P.2019.0773.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.6](#)

AC nr. ...

DEELNEMING

Deelneming - Grief in hoger beroep - Begrip - Grieven "schuld", "straf" en "kwalificaties" - Aanhangigmaking van de zaak bij de appelrechter

Een grief in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing, in het verzoekschrift van hoger beroep, van een beslissing van het beroepen vonnis waarvan de eiser in hoger beroep de hervorming door de appelrechter vraagt; de eiser in hoger beroep dient in het verzoekschrift of in het grievenformulier noch de redenen voor zijn hoger beroep op te geven noch de middelen te vermelden die hij wil aanvoeren om de hervorming van de door de grief bedoelde beslissing te verkrijgen (1); wanneer, aldus, de beklaagde door de eerste rechter werd veroordeeld tot een bijkomende gevangenisstraf, overeenkomstig artikel 65, tweede lid, Strafwetboek, wegens medeplichtigheid aan poging tot moord, en het openbaar ministerie in het aangewende grievenformulier de vermeldingen heeft aangekruist betreffende de schuld van de beklaagde en de toegepaste straf, alsook de rubriek "overige", waaraan het de vermelding "kwalificaties" toevoegt, gaan de appelrechters de grenzen van de aanhangigmaking van de zaak niet te buiten wanneer zij beslissen dat de beklaagde eerder als mededader dan als medeplichtige heeft gehandeld en dat de feiten van de zaak niet zijn verbonden door een zelfde misdadig opzet, in de zin van artikel 65, eerste lid, Strafwetboek, met de eerder berechte feiten. (1) Zie Cass. 16 mei 2018, AR P.17.1086.F, AC 2018, nr. 309, met concl. OM op datum in Pas. 2018; Cass. 27 februari 2018, AR P.18.0021.N, AC 2018, nr. 131; Cass. 6 februari 2018, AR P.17.0457.N, AC 2018, nr. 75; Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F, AC 2017, nr. 78; Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N, AC 2016, nr. 584, met concl. van advocaat-generaal WINANTS.

- Artt. 65, 66 en 67 Strafwetboek

- Artt. 204 en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

30 oktober 2019

P.2019.0773.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.6](#)

AC nr. ...

RECHTVAARDIGING EN VERSCHONING

Rechtvaardiging en verschoning - Verschoning - Doden, slagen en verwondingen - Verschoningsgrond van uitlokking - Fout van het slachtoffer

De bij artikel 411 Strafwetboek ingevoerde verschoningsgrond berust hierop dat de uitlokking, bij de uitgelokte persoon, een heftige emotie opwekt die zijn geestelijke vermogens aantast en tijdelijk een bepaalde morele dwang op zijn wil uitoefent (1); de wet omschrijft uitlokking niet maar bepaalt op een beperkende manier de wijzen waarop deze zich heeft moeten voordoen om van een verschoningsgrond te kunnen spreken (2); aangezien die opsomming beperkend is, kan een fout van het slachtoffer, zonder welke de schade niet zou zijn ontstaan zoals ze zich heeft voorgedaan, een gedeelde aansprakelijkheid tot gevolg hebben, zelfs als die, in voorkomend geval zelfs lichtst mogelijke, fout niet één van de bij wet bepaalde gevallen van uitlokking uitmaakt (3). (1) J. CONSTANT, *Traité élémentaire de Droit pénal*, dl. I, Luik, 1965, nr. 540. (2) J. CONSTANT, *Traité élémentaire de Droit pénal*, dl. I, Luik, 1965, nr. 540. (3) Zie Cass. 11 april 2018, AR P.18.0024.F, AC 2018, nr. 224; Cass. 7 november 1990, AR 8446, AC 1990-91, nr. 130.

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 411 Strafwetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

Rechtvaardiging en verschoning - Verschoning - Burgerlijke rechtsvordering - Opzettelijke slagen en verwondingen - Samenlopende fout van het slachtoffer - Aanvoering van de verzachtende

verschoningsgrond - Verwerping - Herkwalificatie - Opdracht van de rechter - Beschikkingsbeginsel - Ambtshalve aangevoerde middelen

Wanneer de partijen debat hebben gevoerd over de samenlopende fout van het slachtoffer en over de weerslag ervan op de schadevergoeding, werpen de appelrechters, door de beslissing van de eerste rechter over de litigieuze verdeling te bevestigen, zelfs op grond van een andere kwalificatie van de fout, geen betwisting op waarvan de partijen het bestaan in hun conclusies hebben uitgesloten (1). (1) Zie Cass. 16 maart 2006, AR C.04.0267.N, AC 2006, nr. 155.

- Art. 411 Strafwetboek
- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek
- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

SOORTEN***Soorten - Allerlei - Misdaad - Algemene correctionaliseerbaarheid - Vernietiging bij arrest van 21 december 2017 van het Grondwettelijk Hof***

Ingevolge de vernietiging van de artikelen 6 en 121 van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie bij het arrest nr. 148/2017 van het Grondwettelijk Hof van 21 december 2017, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 januari 2018, voorzag artikel 2 Wet Verzachtende Omstandigheden vanaf deze datum niet in de mogelijkheid voor de raadkamer om een verdachte met aanneming van verzachtende omstandigheden naar de correctionele rechtbank te verwijzen voor een misdaad bedoeld in artikel 393 Strafwetboek (1). (1) Bij arrest nr. 148/2017 van 21 december 2017 heeft het Grondwettelijk Hof de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie (« pot-pourri II ») gedeeltelijke vernietigd, in het bijzonder de bepalingen betreffende de veralgemeende correctionaliseerbaarheid van de misdaden, en de gevolgen van die artikelen gehandhaafd « ten aanzien van de beslissingen die op grond van die bepalingen zijn genomen vóór de datum van bekendmaking van dit arrest in het Belgisch Staatsblad », d.i. 12 januari 2018. Bij arrest nr. 28/2018 van 9 maart 2018 heeft hetzelfde Hof gepreciseerd dat deze handhaving "aldus [dient] te worden uitgelegd dat de rechtscolleges die vóór 12 januari 2018 werden geadieerd krachtens beslissingen die op grond van die vernietigde bepalingen zijn genomen, alsook de rechtscolleges die in beroep of in cassatie uitspraak dienen te doen in diezelfde zaken, bevoegd blijven om die zaken te behandelen en daarbij de straffen kunnen uitspreken zoals ingevoerd bij de vernietigde bepalingen, zonder dat de duur van de vrijheidsberovende straf meer kan bedragen dan twintig jaar voor misdaden bestraft met twintig tot dertig jaar opsluiting en dertig jaar voor misdaden bestraft met levenslange opsluiting". De correctionele rechtbank, die door de beschikking tot verwijzing van 16 april 2019 is geadieerd, heeft wettelijk vastgesteld dat hij niet bevoegd was om over de tenlastegelegde feiten (van opzettelijke doodslag), die vanaf 12 januari 2018 niet meer correctionaliseerbaar waren, te oordelen.(M.N.B.)

- Artt. 6 en 121 Wet 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie
- Art. 2 Wet 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden

17 juli 2019

P.2019.0655.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.1](#)

AC nr. ...

Soorten - Allerlei - Op heterdaad ontdekt misdrijf

Het op heterdaad ontdekte misdrijf is datgene dat wordt ontdekt terwijl het wordt gepleegd of terstond nadat het is gepleegd waarbij de vaststelling van de toestand van heterdaad aan de huiszoeking moet voorafgaan en niet kan worden gerechtvaardigd door de vaststelling a posteriori van het op heterdaad ontdekte misdrijf en ook loutere vermoedens of aanwijzingen dat er een misdrijf kon zijn gepleegd, zijn daartoe niet voldoende; de rechter oordeelt onaantastbaar of er heterdaad is in de zin van artikel 41 Wetboek van Strafvordering en het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen (1). (1) Zie Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0100.F, AC 2018, nr. 82, met concl. van advocaat-generaal NOLET DE BRAUWERE.

18 juni 2019

P.2019.0588.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4](#)

AC nr. ...

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER

- Onderzoek in strafzaken - Opsporingshandelingen - Huiszoeking - Heterdaad

Het op heterdaad ontdekte misdrijf is datgene dat wordt ontdekt terwijl het wordt gepleegd of terstond nadat het is gepleegd waarbij de vaststelling van de toestand van heterdaad aan de huiszoeking moet voorafgaan en niet kan worden gerechtvaardigd door de vaststelling a posteriori van het op heterdaad ontdekte misdrijf en ook loutere vermoedens of aanwijzingen dat er een misdrijf kon zijn gepleegd, zijn daartoe niet voldoende; de rechter oordeelt onaantastbaar of er heterdaad is in de zin van artikel 41 Wetboek van Strafvordering en het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen (1). (1) Zie Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0100.F, AC 2018, nr. 82, met concl. van advocaat-generaal NOLET DE BRAUWERE.

18 juni 2019

P.2019.0588.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4](#)

AC nr. ...

- Contractuele verbintenis - Inspannings- of resultaatsverbintenis

De rechter beoordeelt onaantastbaar of een contractuele verbintenis een inspannings- of resultaatsverbintenis uitmaakt; het Hof kan enkel nagaan of de rechter uit de feiten die hij vaststelt, geen gevolgen trekt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

5 september 2019

C.2018.0302.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.3](#)

AC nr. ...

- Beslag - Algemeen - Derdenbeslag - Derde-beslagene - Verklaring - Verzuim of onnauwkeurigheid - Sanctie - Veroordeling tot de oorzaken van het beslag - Beslagrechter - Bevoegdheid - Opleggen of matigen van de sanctie - Beoordeling - Aard - Hof van Cassatie - Toetsing - Aard

Indien de rechter op grond van de omstandigheden van de zaak op onaantastbare wijze oordeelt over het opleggen van de sanctie en het matigen ervan, dan beschikt het Hof niettemin over een marginaal toetsingsrecht ter zake de evenredigheid tussen de zwaarte van de inbreuk en de opgelegde sanctie (1). (1) Cass. 21 april 2017, AR C.16.0458.N, AC 2017, nr. 277.

- Artt. 1452, eerste lid, 1456, 1539 en 1542 Gerechtelijk Wetboek

23 september 2019

C.2019.0053.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190923.1](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Gebruik van valse stukken - Bestanddelen - Toezicht van het Hof

De rechter beoordeelt op onaantastbare wijze of een feit een gebruik van valse stukken uitmaakt, maar het Hof gaat na of hij uit zijn vaststellingen wettig heeft kunnen afleiden dat die valsheid al dan niet de door de vervalser gewenste uitwerking is blijven hebben (1). (1) Cass. 18 november 2009, AR P.09.0958.F, AC 2009, nr. 675, met concl. OM in Pas. 2009 op datum in Pas.

- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

4 december 2019

P.2019.0824.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.1](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Hoger beroep - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Mate waarin de zaak aanhangig is gemaakt bij het appelgerecht - Bepaling - Materiële vergissing in de vermelding van de grieven - Beoordeling in feite door de feitenrechter - Toezicht door het Hof van Cassatie

De appelrechter beoordeelt op onaantastbare wijze, op grond van de verklaring van hoger beroep en het verzoekschrift of van het grievenformulier, welke beslissingen van het beroepen vonnis hem door de eiser in hoger beroep ter beoordeling zijn voorgelegd, waarbij hij, in voorkomend geval, in feite beoordeelt of de voormelde akten al dan niet door een materiële vergissing zijn aangetast; het Hof beperkt zich ertoe te onderzoeken of de rechter, uit zijn vaststellingen, geen gevolgen heeft afgeleid die hiermee geen verband houden of op grond daarvan onmogelijk te verantwoorden zijn (1). (1) Cass. 29 mei 2019, AR P.18.0636.F, AC 2019, nr. 334.

- Artt. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering

23 oktober 2019

P.2019.0802.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.2](#)

AC nr. ...

ONDERZOEK IN STRAFZAKEN

ALLERLEI

Allerlei - Opsporingshandelingen - Huiszoeking - Heterdaad

Het op heterdaad ontdekte misdrijf is datgene dat wordt ontdekt terwijl het wordt gepleegd of terstond nadat het is gepleegd waarbij de vaststelling van de toestand van heterdaad aan de huiszoeking moet voorafgaan en niet kan worden gerechtvaardigd door de vaststelling a posteriori van het op heterdaad ontdekte misdrijf en ook loutere vermoedens of aanwijzingen dat er een misdrijf kon zijn gepleegd, zijn daartoe niet voldoende; de rechter oordeelt onaantastbaar of er heterdaad is in de zin van artikel 41 Wetboek van Strafvordering en het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen (1). (1) Zie Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0100.F, AC 2018, nr. 82, met concl. van advocaat-generaal NOLET DE BRAUWERE.

18 juni 2019

P.2019.0588.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4](#)

AC nr. ...

Allerlei - Opsporingshandelingen - Huiszoeking - Heterdaad - Beoordeling door de rechter

Het op heterdaad ontdekte misdrijf is datgene dat wordt ontdekt terwijl het wordt gepleegd of terstond nadat het is gepleegd waarbij de vaststelling van de toestand van heterdaad aan de huiszoeking moet voorafgaan en niet kan worden gerechtvaardigd door de vaststelling a posteriori van het op heterdaad ontdekte misdrijf en ook loutere vermoedens of aanwijzingen dat er een misdrijf kon zijn gepleegd, zijn daartoe niet voldoende; de rechter oordeelt onaantastbaar of er heterdaad is in de zin van artikel 41 Wetboek van Strafvordering en het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen (1). (1) Zie Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0100.F, AC 2018, nr. 82, met concl. van advocaat-generaal NOLET DE BRAUWERE.

18 juni 2019

P.2019.0588.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4](#)

AC nr. ...

Allerlei - Huiszoeking - Artikel 6bis Drugwet - Artikel 41 Wetboek van Strafvordering en artikel 1 Huiszoekingswet - Bestaanbaarheid

Artikel 41 Wetboek van Strafvordering dat betrekking heeft op de heterdaad en artikel 1 Huiszoekingswet dat de tijd vaststelt waarbinnen geen opsporing ten huize of huiszoeking mag worden uitgevoerd, zijn vreemd aan de bepalingen van artikel 6bis Drugwet.

18 juni 2019

P.2019.0588.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4](#)

AC nr. ...

OPSPORINGSONDERZOEK

Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Artikel 6bis Drugwet - Huiszoeking

De huiszoeking op grond van artikel 6bis Drugswet vereist onder meer dat er vooraf ernstige en objectieve aanwijzingen bestaan dat in de lokalen waar de huiszoeking wordt uitgevoerd verdovende middelen worden vervaardigd, bereid, bewaard of opgeslagen; die bepaling vereist noch dat de persoon die de aanwijzingen aanbrengt van enige deskundigheid op het vlak van verdovende middelen zou getuigen, noch dat ze vóór de aanvang van de huiszoeking het voorwerp zouden hebben uitgemaakt van een politieel onderzoek (1). (1) Zie Cass. 4 januari 2006, AR P.05.1417.F, AC 2006, nr. 6, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

18 juni 2019

P.2019.0588.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4](#)

AC nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN

- Oorzaak van weigering - Ernstig risico op mishandeling - Toetsing door het onderzoeksgerecht - In een andere taal opgestelde stukken neergelegd door de verdediging - Kennisname van de stukken - Vertaling - Verplichting - Passieve uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding - Exequatur

Het beginsel, bekrachtigd door de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken dat slechts een taal gebruikt wordt, is enkel van toepassing op de akten van de gerechtelijke procedure en als de rechter de taal niet kent waarin de stukken zijn opgesteld die de vreemdeling, aangehouden met het oog op uitlevering, heeft neergelegd, mag hij de vertaling ervan vragen, maar is het hem geenszins verboden acht te slaan op stukken die in een andere taal dan die van de procedure zijn opgesteld; integendeel, de eerbiediging van het recht van verdediging verplicht hem kennis ervan te nemen.

6 november 2019

P.2019.0950.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.4](#)

AC nr. ...

- Voorlopige hechtenis - Handhaving - Verplichting op de conclusie te antwoorden

Het onderzoeksgerecht, dat in geval van handhaving van de voorlopige hechtenis dient te beslissen binnen een korte termijn, moet niet tot in de bijzonderheden het verweer van de inverdenkinggestelde beantwoorden (1) en de bij artikel 23, 4°, Voorlopige Hechteniswet vereiste gegevens preciseren. (1) Zie Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0441.F, AC 2019, nr. 273 en nota OM.

- Art. 5 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 23, 4° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

17 juli 2019

P.2019.0732.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.4](#)

AC nr. ...

OVEREENKOMST

ALGEMENE BEGRIPPEN

Algemeen - Werking in de tijd - Toepassing - Voorwaarde

Een nieuwe wet is in beginsel niet alleen van toepassing op toestanden die na haar inwerkingtreding ontstaan, maar ook op de toekomstige gevolgen van de onder de vroegere wet ontstane toestand, die zich voordoen of voortduren onder vigeur van de nieuwe wet, voor zover die toepassing geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten; inzake overeenkomsten blijft de oude wet van toepassing op de toekomstige gevolgen, tenzij de nieuwe wet van openbare orde of van dwingend recht is of uitdrukkelijk de toepassing ervan oplegt op de lopende overeenkomsten; de regels betreffende de echtscheiding betreffen een wettelijk statuut met openbare orde karakter waarvan de gevolgen vermogensrechtelijk doorwerken (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 42 Wet 27 april 2007 betreffende de hervorming van de echtscheiding

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

5 september 2019

C.2018.0463.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.4](#)

AC nr. ...

Algemeen - Rechtsgeldige totstandkoming - Beoordeling

De rechtsgeldige totstandkoming van een overeenkomst dient te worden beoordeeld aan de hand van de wet van toepassing op het ogenblik van het ontstaan van die overeenkomst.

- Artt. 2 en 1108 Burgerlijk Wetboek

5 september 2019

C.2018.0284.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.2](#)

AC nr. ...

BESTANDELEN

Bestanddelen - Algemeen - Nietigheid - Beoordeling door de rechter - Beperking

Indien een overeenkomst of een beding strijdig is met een bepaling van openbare orde en bijgevolg nietig is, kan de rechter indien een partiële nietigheid mogelijk is, de nietigheid, behalve als de wet dit verbiedt, beperken tot het met deze bepaling strijdige gedeelte van de overeenkomst of het beding, op voorwaarde dat het voortbestaan van de gedeeltelijk vernietigde overeenkomst of het gedeeltelijk vernietigde beding beantwoordt aan de partijbedoeling (1). (1) Cass. 23 januari 2015, AR C.14.0324.N, AC 2015, nr. 60.

- Artt. 6, 1156, 1234 en 1304 Burgerlijk Wetboek

9 september 2019

C.2018.0521.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190909.3](#)

AC nr. ...

Bestanddelen - Voorwerp - Beding - Onredelijke beperking concurrentie

Krachtens artikel 7 van het Decreet d'Allarde van 2-17 maart 1791 en artikel II.3 Wetboek van economisch recht, zoals te dezen van toepassing, staat het eenieder vrij om naar goeddunken elke handel te drijven of elk beroep, bedrijf of ambacht, respectievelijk economische activiteit uit te oefenen; deze bepalingen, die zich verzetten tegen een ongeoorloofde beperking van de vrijheid van ondernemen, zijn van openbare orde; het beding dat een onredelijke beperking van de concurrentie naar voorwerp, territorium of duur oplegt, is bijgevolg nietig (1). (1) Cass. 23 januari 2015, AR C.14.0324.N, AC 2015, nr. 60.

9 september 2019

C.2018.0521.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190909.3](#)

AC nr. ...

Bestanddelen - Voorwerp - Nietigheid - Partiële nietigheid

De rechter die een met een bepaling van openbare orde strijdige overeenkomst of beding partieel nietig verklaart, wanneer die partiële nietigheid mogelijk is, niet verboden is door de wet en overeenstemt met de partijbedoeling, terwijl de partij enkel de algehele nietigverklaring ervan had gevorderd, wijzigt het voorwerp van de vordering niet, maar kent de eis slechts gedeeltelijk toe (1). (1) Zie andersluidende concl. OM.

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

9 september 2019

C.2018.0521.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190909.3](#)

AC nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Voorwerp van de vordering - Begrip

Het voorwerp van de vordering is het feitelijke resultaat dat de eiser met zijn vordering beoogt; de rechter die gevat door een vordering tot vergoeding van de schade ingevolge een niet verworven voordeel of een geleden nadeel, vergoeding toekent voor het verlies van een kans op het verwerven van dit voordeel of het vermijden van dit nadeel wijzigt het voorwerp van de vordering niet; hij is ertoe gerechtigd met eerbiediging van het recht van verdediging (1). (1) Cass. 14 december 2017, AR C.16.0296.N, AC 2017, nr. 713, met concl. van advocaat-generaal Vanderlinden.

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

5 september 2019

C.2018.0302.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.3](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Passieve uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding - Exequatur - Oorzaak van weigering - Ernstig risico op mishandeling - Toezicht door het onderzoeksgerecht - In een andere taal opgestelde stukken neergelegd door de verdediging - Kennisname van de stukken - Vertaling - Verplichting

Het beginsel, bekrachtigd door de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken dat slechts een taal gebruikt wordt, is enkel van toepassing op de akten van de gerechtelijke procedure en als de rechter de taal niet kent waarin de stukken zijn opgesteld die de vreemdeling, aangehouden met het oog op uitlevering, heeft neergelegd, mag hij de vertaling ervan vragen, maar is het hem geenszins verboden acht te slaan op stukken die in een andere taal dan die van de procedure zijn opgesteld; integendeel, de eerbiediging van het recht van verdediging verplicht hem kennis ervan te nemen.

6 november 2019

P.2019.0950.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.4](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Opzettelijke slagen en verwondingen - Samenlopende fout van het slachtoffer - Aanvoering van de verzachtende verschoningsgrond - Verwerping - Herkwalificatie - Opdracht van de rechter - Burgerlijke rechtsvordering - Beschikkingsbeginsel - Ambtshalve aangevoerde middelen

Wanneer de partijen debat hebben gevoerd over de samenlopende fout van het slachtoffer en over de weerslag ervan op de schadevergoeding, werpen de appelrechters, door de beslissing van de eerste rechter over de litigieuze verdeling te bevestigen, zelfs op grond van een andere kwalificatie van de fout, geen betwisting op waarvan de partijen het bestaan in hun conclusies hebben uitgesloten (1). (1) Zie Cass. 16 maart 2006, AR C.04.0267.N, AC 2006, nr. 155.

- Art. 411 Strafwetboek

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Aanneming, door de rechter, van een andere redenering dan die welke de partijen hebben aangevoerd - Invloed

De rechter miskent het recht van verdediging niet, alleen maar omdat hij een andere redenering aanneemt dan die welke de partijen hebben aangevoerd (1). (1) Zie Cass. 26 februari 2010, AR C.08.0597.F, Pas. 2010, nr. 132, met concl. procureur-generaal M. HENKES, toen advocaat-generaal. Pas. 2010, nr. 132.

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Recht van de inverdenkinggestelde om een afschrift te krijgen van het dossier

De artikelen 5 en 6 EVRM vereisen niet dat de inverdenkinggestelde een afschrift krijgt van het dossier van de voorlopige hechtenis (1) en artikel 21, § 3, tweede en derde zin, Voorlopige Hechteniswet (2) is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid; bijgevolg kan het onderzoeksgerecht de voorlopige hechtenis enkel opheffen indien het vaststelt dat door de onmogelijkheid tot kopiëren het recht van verdediging van de inverdenkinggestelde onherroepelijk is geschaad. (1) Zie Cass. 13 mei 2014, AR P.14.0768.N, AC 2014, nr. 341 (artt. 5.1.c, 5.4 en 6.3.d EVRM) ; Cass. 6 september 2011, RG P.11.0501.N, AC 2011, nr. 452 (recht van verdediging en recht op een eerlijk proces). (2) Zoals aangevuld door art. 156 van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank.

- Artt. 5.4 en 6.3 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 21, § 3 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

17 juli 2019

P.2019.0732.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.4](#)

AC nr. ...

RECHTBANKEN

STRAFZAKEN

Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Opzettelijke slagen en verwondingen - Samenlopende fout van het slachtoffer - Aanvoering van de verzachtende verschoningsgrond - Verwerping - Herkwalificatie - Opdracht van de rechter - Beschikkingsbeginsel - Ambtshalve aangevoerde middelen

Wanneer de partijen debat hebben gevoerd over de samenlopende fout van het slachtoffer en over de weerslag ervan op de schadevergoeding, werpen de appelrechters, door de beslissing van de eerste rechter over de litigieuze verdeling te bevestigen, zelfs op grond van een andere kwalificatie van de fout, geen betwisting op waarvan de partijen het bestaan in hun conclusies hebben uitgesloten (1). (1) Zie Cass. 16 maart 2006, AR C.04.0267.N, AC 2006, nr. 155.

- Art. 411 Strafwetboek

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Aanneming, door de rechter, van een andere redenering dan die welke de partijen hebben aangevoerd - Weerslag op het recht van verdediging

De rechter miskent het recht van verdediging niet, alleen maar omdat hij een andere redenering aanneemt dan die welke de partijen hebben aangevoerd (1). (1) Zie Cass. 26 februari 2010, AR C.08.0597.F, Pas. 2010, nr. 132, met concl. procureur-generaal M. HENKES, toen advocaat-generaal. Pas. 2010, nr. 132.

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

RECHTEN VAN DE MENS

VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Recht van de inverdenkinggestelde om een afschrift te krijgen van het dossier

De artikelen 5 en 6 EVRM vereisen niet dat de inverdenkinggestelde een afschrift krijgt van het dossier van de voorlopige hechtenis (1) en artikel 21, § 3, tweede en derde zin, Voorlopige Hechteniswet (2) is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid; bijgevolg kan het onderzoeksgerecht de voorlopige hechtenis enkel opheffen indien het vaststelt dat door de onmogelijkheid tot kopiename het recht van verdediging van de inverdenkinggestelde onherroepelijk is geschaad. (1) Zie Cass. 13 mei 2014, AR P.14.0768.N, AC 2014, nr. 341 (artt. 5.1.c, 5.4 en 6.3.d EVRM) ; Cass. 6 september 2011, RG P.11.0501.N, AC 2011, nr. 452 (recht van verdediging en recht op een eerlijk proces). (2) Zoals aangevuld door art. 156 van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank.

- Artt. 5.4 en 6.3 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 21, § 3 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

17 juli 2019

P.2019.0732.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.4](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Onderzoeksgerecht - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Verplichting op de conclusie te antwoorden

Het onderzoeksgerecht, dat in geval van handhaving van de voorlopige hechtenis dient te beslissen binnen een korte termijn, moet niet tot in de bijzonderheden het verweer van de inverdenkinggestelde beantwoorden (1) en de bij artikel 23, 4°, Voorlopige Hechteniswet vereiste gegevens preciseren. (1) Zie Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0441.F, AC 2019, nr. 273 en nota OM.

- Art. 5 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 23, 4° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

17 juli 2019

P.2019.0732.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.4](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Recht van de inverdenkinggestelde om een afschrift te krijgen van het dossier

De artikelen 5 en 6 EVRM vereisen niet dat de inverdenkinggestelde een afschrift krijgt van het dossier van de voorlopige hechtenis (1) en artikel 21, § 3, tweede en derde zin, Voorlopige Hechteniswet (2) is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid; bijgevolg kan het onderzoeksgerecht de voorlopige hechtenis enkel opheffen indien het vaststelt dat door de onmogelijkheid tot kopiename het recht van verdediging van de inverdenkinggestelde onherroepelijk is geschaad. (1) Zie Cass. 13 mei 2014, AR P.14.0768.N, AC 2014, nr. 341 (artt. 5.1.c, 5.4 en 6.3.d EVRM) ; Cass. 6 september 2011, RG P.11.0501.N, AC 2011, nr. 452 (recht van verdediging en recht op een eerlijk proces). (2) Zoals aangevuld door art. 156 van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank.

- Artt. 5.4 en 6.3 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 21, § 3 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

17 juli 2019

P.2019.0732.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.4](#)

AC nr. ...

RECHTERLIJKE ORGANISATIE

ALGEMEEN

Algemeen - Opdracht van een rechter in de rechtbank van eerste aanleg bij het hof van beroep - Vermelding in het arrest

Overeenkomstig artikel 99ter, eerste en derde lid, Gerechtelijk Wetboek kan, naargelang van de behoeften van de dienst, een rechter in de rechtbank van eerste aanleg, benoemd in het rechtsgebied, met zijn instemming door de eerste voorzitter van het hof van beroep worden opgedragen zijn ambt in dat hof uit te oefenen; in de beschikking wordt vermeld waarom een beroep moet worden gedaan op een rechter en worden de nadere regels van de opdracht omschreven; voor de toepassing van die bepaling dient enkel het bestaan van de opdracht van de rechter te worden vastgesteld in het arrest, zonder dat daarenboven de redenen of de nadere regels van die maatregel vermeld moeten worden en zonder dat die beschikking gevoegd moet worden bij het dossier van de rechtspleging waarin een dergelijke magistraat is opgetreden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 99ter Gerechtelijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

Algemeen - Opdracht van een rechter in de rechtbank van eerste aanleg bij het hof van beroep - Vermelding in het arrest

Overeenkomstig artikel 99ter, eerste en derde lid, Gerechtelijk Wetboek kan, naargelang van de behoeften van de dienst, een rechter in de rechtbank van eerste aanleg, benoemd in het rechtsgebied, met zijn instemming door de eerste voorzitter van het hof van beroep worden opgedragen zijn ambt in dat hof uit te oefenen; in de beschikking wordt vermeld waarom een beroep moet worden gedaan op een rechter en worden de nadere regels van de opdracht omschreven; voor de toepassing van die bepaling dient enkel het bestaan van de opdracht van de rechter te worden vastgesteld in het arrest, zonder dat daarenboven de redenen of de nadere regels van die maatregel vermeld moeten worden en zonder dat die beschikking gevoegd moet worden bij het dossier van de rechtspleging waarin een dergelijke magistraat is opgetreden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 99ter Gerechtelijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE)

- Strafvuitvoeringsrechtbank - Onpartijdige rechter - Rechter die de betrokken persoon eerder heeft veroordeeld - Draagwijdte

De enkele omstandigheid dat een rechter die een persoon reeds eerder heeft veroordeeld tot een vrijheidsstraf, later geroepen is uitspraak te doen over de uitvoering van een ten aanzien van die persoon uitgesproken straf, heeft niet voor gevolg dat daardoor bij die rechter een schijn van partijdigheid rijst noch dat deze ten aanzien van de veroordeelde vooringenomen is (1). (1) Zie Cass. 18 september 2012, AR P.12.1527.N, arrest niet gepubliceerd, waarbij beslist werd dat de enkele omstandigheid dat een rechter die eerder de veroordeling heeft uitgesproken, later geroepen is uitspraak te doen over de uitvoering van die straf, niet tot gevolg heeft dat daardoor bij die rechter een schijn van partijdigheid rijst of dat deze ten aanzien van de veroordeelde vooringenomen is; F. KUTY, L'impartialité du juge en procédure pénale, Bruxelles, Larcier, 2005, 105-111.

7 augustus 2019

P.2019.0766.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190807.3](#)

AC nr. ...

RECHTSPLEGINGSVERGOEDING

- Strafzaken - Veroordeling tot de rechtsplegingsvergoeding - In het gelijk gestelde partij - Begrip - Veroordeling van de beklaagde tot vergoeding van de burgerlijke partij - Hoger beroep van de burgerlijke partij en van het openbaar ministerie - Bevestiging van de burgerlijke beschikkingen - Veroordeling van de beklaagde tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep

Krachtens de artikelen 162bis, 194 en 211 Wetboek van Strafvordering is de beklaagde de burgerlijke partij de rechtsplegingsvergoeding verschuldigd indien hij werd veroordeeld tot vergoeding van de schade voortvloeiend uit het misdrijf waaraan hij schuldig werd bevonden; aangezien de aan de burgerlijke partij verschuldigde rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep door de voormelde wetsbepalingen enkel in verband wordt gebracht met een veroordeling van de beklaagde, is die rechtsplegingsvergoeding niet afhankelijk van de voorwaarde dat de burgerlijke partij daarenboven, op zijn hoger beroep, een verhoging van de door de eerste rechter toegekende schadevergoeding heeft verkregen (1). (1) Zie Cass. 25 november 2009, AR P.09.1094.F, AC 2009, nr. 696, met concl. "in substantie" van advocaat-generaal VANDERMEERSCH op datum in Pas.

- Art. 1022, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

- Artt. 162bis, 194 en 211 Wetboek van Strafvordering

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN

GEEN CONCLUSIE

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Vermelding van de toegepaste wettelijke bepalingen - Nieuwe strafwet - Feit gepleegd onder vigeur van de oude wet

Wanneer het aan de beklaagde ten laste gelegde feit gekwalificeerd wordt volgens de omschrijving van de nieuwe wet terwijl het onder vigeur van de oude wet werd gepleegd, mag de rechter, om de schending van artikel 2 Strafwetboek te voorkomen, dat misdrijf enkel bewezen verklaren als hij vaststelt dat het feit ook strafbaar was op het ogenblik dat het werd gepleegd; die vaststelling vereist dat hij de bepalingen van de oude wet vermeldt die de bestanddelen van het misdrijf definiëren en de straf bepalen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 539.

- Art. 2 Strafwetboek

23 oktober 2019

P.2019.0610.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.1](#)

AC nr. ...

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Bewijsgegevens mede of zelfs hoofdzakelijk bestaande uit verklaringen van rechtstreeks betrokken partijen of partijen van wie de belangen strijdig zijn met die van de beklaagde - Beoordeling door de rechter

In strafzaken beoordeelt de rechter onaantastbaar de bewijswaarde van de hem overgelegde en aan tegenspraak van partijen onderworpen bewijsgegevens; het loutere feit dat die bewijsgegevens mede of zelfs hoofdzakelijk bestaan uit verklaringen van rechtstreeks betrokken partijen of partijen van wie de belangen strijdig zijn met die van de beklaagde, belet de rechter niet ze bij zijn oordeel te betrekken en er mede of op hoofdzakelijke wijze op te steunen bij de beoordeling van de schuld en de straftoemeting waarbij de rechten van de beklaagde afdoende gewaarborgd zijn door het verweer dat hij kan voeren betreffende de bewijswaarde die in het licht van de omstandigheden van de zaak aan die verklaringen kan worden toegekend.

18 juni 2019

P.2019.0216.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.1](#)

AC nr. ...

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Vermelding van de toegepaste wettelijke bepalingen

Krachtens artikel 195, eerste lid, Wetboek van Strafvordering vermeldt ieder veroordelend vonnis de toegepaste wetsbepaling; om naar recht met redenen te zijn omkleed, moet het dus de wettelijke bepaling vermelden die een straf stelt op het als misdrijf omschreven feit evenals die welke dat feit strafbaar stelt (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 539.

- Art. 195, eerste lid Wetboek van Strafvordering

23 oktober 2019 P.2019.0610.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.1](#) AC nr. ...

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Vermelding van de toegepaste wettelijke bepalingen - Nieuwe strafwet - Koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen - Feit gepleegd onder vigeur van de oude wet

Wanneer de appelrechters de telastlegging van bezit en verkoop van cocaïne tussen 4 april 2009 en 21 april 2012 bewezen verklaren en de eiser hiervoor straffen opleggen, waarbij zij verwijzen naar de "wettelijke bepalingen die zijn opgegeven in het beroepen vonnis, met uitzondering van het koninklijk besluit van 31 december 1930 houdende regeling van de slaapmiddelen en de verdovende middelen", evenals naar "het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen", zonder de bepalingen van dat koninklijk besluit te vermelden die cocaïne onder de verdovende middelen en psychotrope stoffen rangschikken, die het bezit en de verkoop van dat middel zonder voorafgaande vergunning van de bevoegde overheid verbieden en die naar de uit te spreken straffen verwijzen, verantwoordt het arrest de schuldigverklaring van de beklaagde aan de hem ten laste gelegde feiten niet naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 539.

- Art. 195, eerste lid Wetboek van Strafvordering

- Art. 2 Strafwetboek

23 oktober 2019 P.2019.0610.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.1](#) AC nr. ...

OP CONCLUSIE

Op conclusie - Algemeen - Verplichting van de rechter - Verwarrende conclusies - Geen onderzoek mogelijk

Artikel 149 Grondwet verplicht de rechter niet te antwoorden op conclusies die dermate verwarrend zijn dat het onderzoek ervan onmogelijk blijkt.

- Art. 149 De gecoördineerde Grondwet 1994

25 oktober 2019 F.2018.0131.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191025.2](#) AC nr. ...

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Onderzoeksgerecht - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Verplichting op de conclusie te antwoorden

Het onderzoeksgerecht, dat in geval van handhaving van de voorlopige hechtenis dient te beslissen binnen een korte termijn, moet niet tot in de bijzonderheden het verweer van de in verdenkinggestelde beantwoorden (1) en de bij artikel 23, 4°, Voorlopige Hechteniswet vereiste gegevens preciseren. (1) Zie Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0441.F, AC 2019, nr. 273 en nota OM.

- Art. 5 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 23, 4° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

17 juli 2019 P.2019.0732.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.4](#) AC nr. ...

REGELING VAN RECHTSGBIED

STRAFZAKEN***Strafzaken - Tussen onderzoeksgerecht en vonnisgerecht - Aard van het misdrijf - Niet-correctionaliseerbare misdaad - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Beslissing van onbevoegdverklaring - Vernietiging van de verwijzingsbeschikking - Gevolg betreffende de voorlopige hechtenis***

Als een arrest van regeling van rechtsgebied de beschikking tot verwijzing van de verdachte naar de correctionele rechtbank vernietigt, heeft de op dezelfde dag gewezen beschikking waarbij de voorlopige hechtenis van de verdachte gehandhaafd wordt, geen bestaansreden meer (1). (1) Zie Cass. 31 juli 2012, AR P.12.1393.F, AC 2012, nr. 434 ; Cass. 1 juli 2003, AR P.03.0827.N, AC 2003, nr. 388, met nota.

17 juli 2019

P.2019.0655.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.1](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Tussen onderzoeksgerecht en vonnisgerecht - Aard van het misdrijf - Misdad - Algemene correctionaliseerbaarheid - Vernietiging bij arrest van 21 december 2017 van het Grondwettelijk Hof

Ingevolge de vernietiging van de artikelen 6 en 121 van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie bij het arrest nr. 148/2017 van het Grondwettelijk Hof van 21 december 2017, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 januari 2018, voorzag artikel 2 Wet Verzachtende Omstandigheden vanaf deze datum niet in de mogelijkheid voor de raadkamer om een verdachte met aanneming van verzachtende omstandigheden naar de correctionele rechtbank te verwijzen voor een misdaad bedoeld in artikel 393 Strafwetboek (1). (1) Bij arrest nr. 148/2017 van 21 december 2017 heeft het Grondwettelijk Hof de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie (« pot-pourri II ») gedeeltelijke vernietigd, in het bijzonder de bepalingen betreffende de veralgemeende correctionaliseerbaarheid van de misdaden, en de gevolgen van die artikelen gehandhaafd « ten aanzien van de beslissingen die op grond van die bepalingen zijn genomen vóór de datum van bekendmaking van dit arrest in het Belgisch Staatsblad », d.i. 12 januari 2018. Bij arrest nr. 28/2018 van 9 maart 2018 heeft hetzelfde Hof gepreciseerd dat deze handhaving "aldus [dient] te worden uitgelegd dat de rechtscolleges die vóór 12 januari 2018 werden geadieerd krachtens beslissingen die op grond van die vernietigde bepalingen zijn genomen, alsook de rechtscolleges die in beroep of in cassatie uitspraak dienen te doen in diezelfde zaken, bevoegd blijven om die zaken te behandelen en daarbij de straffen kunnen uitspreken zoals ingevoerd bij de vernietigde bepalingen, zonder dat de duur van de vrijheidsberovende straf meer kan bedragen dan twintig jaar voor misdaden bestraft met twintig tot dertig jaar opsluiting en dertig jaar voor misdaden bestraft met levenslange opsluiting". De correctionele rechtbank, die door de beschikking tot verwijzing van 16 april 2019 is geadieerd, heeft wettelijk vastgesteld dat hij niet bevoegd was om over de tenlastegelegde feiten (van opzettelijke doodslag), die vanaf 12 januari 2018 niet meer correctionaliseerbaar waren, te oordelen.(M.N.B.)

- Artt. 6 en 121 Wet 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie

- Art. 2 Wet 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden

17 juli 2019

P.2019.0655.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.1](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Tussen onderzoeksgerecht en vonnisgerecht - Omstandigheden na verwijzing - Niet-correctionaliseerbare misdaad - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Correctionele rechtbank - Beslissing van onbevoegdverklaring - Vernietiging van de verwijzingsbeschikking - Verwijzing naar de kamer van inbeschuldigingstelling

Wanneer de raadkamer een van misdadig verdacht persoon, met aanneming van verzachtende omstandigheden, naar de correctionele rechtbank heeft verwezen en het vonnisgerecht zich onbevoegd heeft verklaard omwille van de op het ogenblik van de verwijzing door de raadkamer niet-correctionaliseerbaarheid van de feiten, stelt het Hof, op een verzoek tot regeling van rechtsgebied, vast dat tegen de beschikking van de raadkamer vooralsnog geen rechtsmiddel openstaat, dat het vonnis of arrest van onbevoegdverklaring in kracht van gewijsde is gegaan en dat het feit niet door de beslissing tot correctionalisatie is gedekt, waarna het de beschikking vernietigt, en de zaak naar de kamer van inbeschuldigingstelling verwijst (1). (1) Het OM heeft gesuggereerd de zaak te verwijzen naar de anders samengestelde raadkamer, liever dan naar de kamer van inbeschuldigingstelling (zie Cass. 4 juni 2008, AR P.08.0687.F, AC 2008, nr. 344, met concl. van procureur-generaal LECLERCQ op datum in Pas., contra Cass. 1 juli 2003, AR P.03.0827.N, AC 2003, nr. 388, en voetnoot).

17 juli 2019

P.2019.0655.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.1](#)

AC nr. ...

SLAGEN EN VERWONDINGEN - DODEN

OPZETTELIJK TOEBRENGEN VAN VERWONDINGEN EN OPZETTELIJK DODEN

Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Verschoningsgrond van uitlokking - Fout van het slachtoffer

De bij artikel 411 Strafwetboek ingevoerde verschoningsgrond berust hierop dat de uitlokking, bij de uitgelokte persoon, een heftige emotie opwekt die zijn geestelijke vermogens aantast en tijdelijk een bepaalde morele dwang op zijn wil uitoefent (1); de wet omschrijft uitlokking niet maar bepaalt op een beperkende manier de wijzen waarop deze zich heeft moeten voordoen om van een verschoningsgrond te kunnen spreken (2); aangezien die opsomming beperkend is, kan een fout van het slachtoffer, zonder welke de schade niet zou zijn ontstaan zoals ze zich heeft voorgedaan, een gedeelde aansprakelijkheid tot gevolg hebben, zelfs als die, in voorkomend geval zelfs lichtst mogelijke, fout niet één van de bij wet bepaalde gevallen van uitlokking uitmaakt (3). (1) J. CONSTANT, *Traité élémentaire de Droit pénal*, dl. I, Luik, 1965, nr. 540. (2) J. CONSTANT, *Traité élémentaire de Droit pénal*, dl. I, Luik, 1965, nr. 540. (3) Zie Cass. 11 april 2018, AR P.18.0024.F, AC 2018, nr. 224; Cass. 7 november 1990, AR 8446, AC 1990-91, nr. 130.

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 411 Strafwetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Vrijspraak van slagen en verwondingen - Veroordeling wegens verkrachting

De omstandigheid dat de beklaagde werd vrijgesproken van de telastlegging van opzettelijke slagen en verwondingen op zijn echtgenote voor de strafbare periode waarin de feiten van verkrachting bewezen zijn verklaard, omdat het onmogelijk bleek de ernst en de omvang van het fysieke geweld dat vóór hun scheiding was gepleegd objectief te bepalen, is niet strijdig met zijn veroordeling wegens verkrachting, aangezien de slagen of de bedreiging niet de enige manier zijn waarop een verkrachting plaatsvindt.

- Art. 375 Strafwetboek

13 november 2019

P.2019.0873.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.4](#)

AC nr. ...

Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Doodslag - Algemene correctionaliseerbaarheid van de misdaden - Vernietiging bij arrest van 21 december 2017 van het Grondwettelijk Hof

Ingevolge de vernietiging van de artikelen 6 en 121 van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie bij het arrest nr. 148/2017 van het Grondwettelijk Hof van 21 december 2017, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 januari 2018, voorzags artikel 2 Wet Verzachtende Omstandigheden vanaf deze datum niet in de mogelijkheid voor de raadkamer om een verdachte met aanneming van verzachtende omstandigheden naar de correctionele rechtbank te verwijzen voor een misdrijf bedoeld in artikel 393 Strafwetboek (1). (1) Bij arrest nr. 148/2017 van 21 december 2017 heeft het Grondwettelijk Hof de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie (« pot-pourri II ») gedeeltelijke vernietigd, in het bijzonder de bepalingen betreffende de veralgemeende correctionaliseerbaarheid van de misdrijven, en de gevolgen van die artikelen gehandhaafd « ten aanzien van de beslissingen die op grond van die bepalingen zijn genomen vóór de datum van bekendmaking van dit arrest in het Belgisch Staatsblad », d.i. 12 januari 2018. Bij arrest nr. 28/2018 van 9 maart 2018 heeft hetzelfde Hof gepreciseerd dat deze handhaving "aldus [dient] te worden uitgelegd dat de rechtscolleges die vóór 12 januari 2018 werden geadieerd krachtens beslissingen die op grond van die vernietigde bepalingen zijn genomen, alsook de rechtscolleges die in beroep of in cassatie uitspraak dienen te doen in diezelfde zaken, bevoegd blijven om die zaken te behandelen en daarbij de straffen kunnen uitspreken zoals ingevoerd bij de vernietigde bepalingen, zonder dat de duur van de vrijheidsberovende straf meer kan bedragen dan twintig jaar voor misdrijven bestraft met twintig tot dertig jaar opsluiting en dertig jaar voor misdrijven bestraft met levenslange opsluiting". De correctionele rechtbank, die door de beschikking tot verwijzing van 16 april 2019 is geadieerd, heeft wettelijk vastgesteld dat hij niet bevoegd was om over de tenlastegelegde feiten (van opzettelijke doodslag), die vanaf 12 januari 2018 niet meer correctionaliseerbaar waren, te oordelen. (M.N.B.)

- Artt. 6 en 121 Wet 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie

- Art. 2 Wet 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden

17 juli 2019

P.2019.0655.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.1](#)

AC nr. ...

Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Burgerlijke rechtsvordering - Samenlopende fout van het slachtoffer - Aanvoering van de verzachtende verschoningsgrond - Verwerping - Herkwalificatie - Opdracht van de rechter - Beschikkingsbeginsel - Ambtshalve aangevoerde middelen

Wanneer de partijen debat hebben gevoerd over de samenlopende fout van het slachtoffer en over de weerslag ervan op de schadevergoeding, werpen de appelrechters, door de beslissing van de eerste rechter over de litigieuze verdeling te bevestigen, zelfs op grond van een andere kwalificatie van de fout, geen betwisting op waarvan de partijen het bestaan in hun conclusies hebben uitgesloten (1). (1) Zie Cass. 16 maart 2006, AR C.04.0267.N, AC 2006, nr. 155.

- Art. 411 Strafwetboek

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Doden - Poging - Moreel bestanddeel - Bedoeling te doden - Bedoeling inzake het constitutief gevolg van het misdrijf

Poging tot doodslag veronderstelt dat de dader wetens en willens de bedoeling heeft gehad te doden; de door de wet vereiste wils- en kenniselementen onderstellen de aanvaarding, wetens en willens, van het verboden gedrag, met dien verstande dat de dader, aangezien het een constitutief gevolg van het misdrijf betreft, dat gevolg heeft willen veroorzaken of besefte dat het in de lijn lag van het normale verloop van de gebeurtenissen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 572.

- Artt. 51 en 393 Strafwetboek

6 november 2019

P.2019.0651.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.2](#)

AC nr. ...

Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Vrijspraak van slagen en verwondingen - Veroordeling wegens verkrachting

De omstandigheid dat de beklaagde werd vrijgesproken van de telastlegging van opzettelijke slagen en verwondingen op zijn echtgenote voor de strafbare periode waarin de feiten van verkrachting bewezen zijn verklaard, omdat het onmogelijk bleek de ernst en de omvang van het fysieke geweld dat vóór hun scheiding was gepleegd objectief te bepalen, is niet strijdig met zijn veroordeling wegens verkrachting, aangezien de slagen of de bedreiging niet de enige manier zijn waarop een verkrachting plaatsvindt.

- Art. 375 Strafwetboek

13 november 2019

P.2019.0873.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.4](#)

AC nr. ...

STRAF

VERZACHTENDE OMSTANDIGHEDEN. VERSCHONINGSGRONDEN

Verzachtende omstandigheden, verschoningsgronden - Doden, slagen en verwondingen - Verschoningsgrond van uitlokking - Fout van het slachtoffer

De bij artikel 411 Strafwetboek ingevoerde verschoningsgrond berust hierop dat de uitlokking, bij de uitgelokte persoon, een heftige emotie opwekt die zijn geestelijke vermogens aantast en tijdelijk een bepaalde morele dwang op zijn wil uitoefent (1); de wet omschrijft uitlokking niet maar bepaalt op een beperkende manier de wijzen waarop deze zich heeft moeten voordoen om van een verschoningsgrond te kunnen spreken (2); aangezien die opsomming beperkend is, kan een fout van het slachtoffer, zonder welke de schade niet zou zijn ontstaan zoals ze zich heeft voorgedaan, een gedeelde aansprakelijkheid tot gevolg hebben, zelfs als die, in voorkomend geval zelfs lichtst mogelijke, fout niet één van de bij wet bepaalde gevallen van uitlokking uitmaakt (3). (1) J. CONSTANT, *Traité élémentaire de Droit pénal*, dl. I, Luik, 1965, nr. 540. (2) J. CONSTANT, *Traité élémentaire de Droit pénal*, dl. I, Luik, 1965, nr. 540. (3) Zie Cass. 11 april 2018, AR P.18.0024.F, AC 2018, nr. 224; Cass. 7 november 1990, AR 8446, AC 1990-91, nr. 130.

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 411 Strafwetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

Verzachtende omstandigheden, verschoningsgronden - Burgerlijke rechtsvordering - Opzettelijke slagen en verwondingen - Samenlopende fout van het slachtoffer - Aanvoering van de verzachtende verschoningsgrond - Verwerping - Herkwalificatie - Opdracht van de rechter - Beschikkingsbeginsel - Ambtshalve aangevoerde middelen

Wanneer de partijen debat hebben gevoerd over de samenlopende fout van het slachtoffer en over de weerslag ervan op de schadevergoeding, werpen de appelrechters, door de beslissing van de eerste rechter over de litigieuze verdeling te bevestigen, zelfs op grond van een andere kwalificatie van de fout, geen betwisting op waarvan de partijen het bestaan in hun conclusies hebben uitgesloten (1). (1) Zie Cass. 16 maart 2006, AR C.04.0267.N, AC 2006, nr. 155.

- Art. 411 Strafwetboek

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

30 oktober 2019

P.2019.0683.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.2](#)

AC nr. ...

STRAFUITVOERING

- Strafvuivvoeringsrechtbank - Strafvuivvoeringsmodaliteiten - Toekenningsprocedure - Zitting -

Horen van veroordeelde - Aanwezigheid van veroordeelde - Vertegenwoordiging van de veroordeelde door raadsman

Uit artikel 53, eerste lid, Wet Strafvueroering dat bepaalt dat de strafvuoeringsrechtbank de veroordeelde en zijn raadsman, het openbaar ministerie en de directeur hoort, en zijn wetsgeschiedenis, volgt geen absoluut verbod voor een veroordeelde om door een raadsman te worden vertegenwoordigd op de rechtszittingen van de strafvuoeringsrechtbank maar wel is vereist dat de veroordeelde persoonlijk aanwezig is op een rechtszitting waarop het verzoek tot het verkrijgen van een strafvuoeringsmodaliteit wordt behandeld, zodat zekerheid bestaat over het aanvaarden van de voorwaarden en verplichtingen die verbonden zijn aan de gevraagde strafvuoeringsmodaliteit; de raadsman kan de veroordeelde wat dit aspect betreft niet vertegenwoordigen en de strafvuoeringsrechtbank kan de afwijzing van de strafvuoeringsmodaliteit verantwoorden door te verwijzen naar de afwezigheid van de veroordeelde op de rechtszitting maar indien evenwel het verweer van de veroordeelde geen betrekking heeft op de aan de gevraagde strafvuoeringsmodaliteit verbonden voorwaarden of verplichtingen, maar wel op andere aspecten zoals de toelaatbaarheidsvoorwaarden dan verzet artikel 53, eerste lid, Wet Strafvueroering zich niet ertegen dat de veroordeelde wat dit aspect betreft wordt vertegenwoordigd door zijn raadsman (1). (1) Zie Cass. 30 augustus 2017, AR P.17.0900.N, AC 2017, nr. 439; Cass. 8 oktober 2008, AR P.08.1388.F, AC 2008, nr. 535; Cass. 19 maart 2008, AR P.08.0363.F, AC 2008, nr. 193; Cass. 7 november 2007, AR P.07.1440.F, AC 2007, nr. 533; GwH 4 maart 2009, 35/2009, ro B.7; M.-A. BEERNAERT, H. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procedure pénale, tôme II, Brugge, La Chartre, 2017, 1735-1738.

18 juni 2019

P.2019.0598.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.5](#)

AC nr. ...

- Strafvuoeringsrechtbank - Strafvuoeringsmodaliteiten - Toekenningsprocedure - Zitting - Horen van veroordeelde

Uit artikel 53, eerste lid, Wet Strafvueroering dat bepaalt dat de strafvuoeringsrechtbank de veroordeelde en zijn raadsman, het openbaar ministerie en de directeur hoort, en zijn wetsgeschiedenis, volgt geen absoluut verbod voor een veroordeelde om door een raadsman te worden vertegenwoordigd op de rechtszittingen van de strafvuoeringsrechtbank maar wel is vereist dat de veroordeelde persoonlijk aanwezig is op een rechtszitting waarop het verzoek tot het verkrijgen van een strafvuoeringsmodaliteit wordt behandeld, zodat zekerheid bestaat over het aanvaarden van de voorwaarden en verplichtingen die verbonden zijn aan de gevraagde strafvuoeringsmodaliteit; de raadsman kan de veroordeelde wat dit aspect betreft niet vertegenwoordigen en de strafvuoeringsrechtbank kan de afwijzing van de strafvuoeringsmodaliteit verantwoorden door te verwijzen naar de afwezigheid van de veroordeelde op de rechtszitting maar indien evenwel het verweer van de veroordeelde geen betrekking heeft op de aan de gevraagde strafvuoeringsmodaliteit verbonden voorwaarden of verplichtingen, maar wel op andere aspecten zoals de toelaatbaarheidsvoorwaarden dan verzet artikel 53, eerste lid, Wet Strafvueroering zich niet ertegen dat de veroordeelde wat dit aspect betreft wordt vertegenwoordigd door zijn raadsman (1). (1) Zie Cass. 30 augustus 2017, AR P.17.0900.N, AC 2017, nr. 439; Cass. 8 oktober 2008, AR P.08.1388.F, AC 2008, nr. 535; Cass. 19 maart 2008, AR P.08.0363.F, AC 2008, nr. 193; Cass. 7 november 2007, AR P.07.1440.F, AC 2007, nr. 533; GwH 4 maart 2009, 35/2009, ro B.7; M.-A. BEERNAERT, H. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procedure pénale, tôme II, Brugge, La Chartre, 2017, 1735-1738.

18 juni 2019

P.2019.0598.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.5](#)

AC nr. ...

- Strafvuoeringsrechtbank - Onpartijdige rechter - Rechter die de betrokken persoon eerder heeft veroordeeld - Draagwijde

De enkele omstandigheid dat een rechter die een persoon reeds eerder heeft veroordeeld tot een vrijheidsstraf, later geroepen is uitspraak te doen over de uitvoering van een ten aanzien van die persoon uitgesproken straf, heeft niet voor gevolg dat daardoor bij die rechter een schijn van partijdigheid rijst noch dat deze ten aanzien van de veroordeelde vooringenomen is (1). (1) Zie Cass. 18 september 2012, AR P.12.1527.N, arrest niet gepubliceerd, waarbij beslist werd dat de enkele omstandigheid dat een rechter die eerder de veroordeling heeft uitgesproken, later geroepen is uitspraak te doen over de uitvoering van die straf, niet tot gevolg heeft dat daardoor bij die rechter een schijn van partijdigheid rijst of dat deze ten aanzien van de veroordeelde vooringenomen is; F. KUTY, L'impartialité du juge en procédure pénale, Bruxelles, Larcier, 2005, 105-111.

7 augustus 2019

P.2019.0766.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190807.3](#)

AC nr. ...

- Strafvuivoeingsrechtbank - Verzoek om stravuivoeingsmodaliteit - Verwerping - Vaststelling van een "wachtijd" voor het indienen van een nieuw verzoek - Straf die de veroordeelde ondergaat

Artikel 57 Wet Strafvuivoeing bepaalt dat de stravuivoeingsrechtbank, indien ze de verzochte stravuivoeingsmodaliteit niet toekent, in haar vonnis de datum bepaalt waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen; om te bepalen of de veroordeelde een of meer correctionele gevangenisstraffen ondergaat die samen al dan niet meer dan vijf jaar bedragen, dient geen rekening te worden gehouden met het gedeelte van de vrijheidsstraf dat reeds werd ondergaan (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 563.

- Artt. 57 en 68, § 5 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de stravuivoeingsmodaliteiten

30 oktober 2019

P.2019.0988.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.4](#)

AC nr. ...

TAALGEBRUIK

GERECHTSZAKEN (WET 15 JUNI 1935)

Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Strafzaken - Passieve uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding - Exequatur - Oorzaak van weigering - Ernstig risico op mishandeling - Toetsing door het onderzoeksgerecht - In een andere taal opgestelde stukken neergelegd door de verdediging - Kennisname van de stukken - Vertaling - Verplichting

Het beginsel, bekrachtigd door de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken dat slechts een taal gebruikt wordt, is enkel van toepassing op de akten van de gerechtelijke procedure en als de rechter de taal niet kent waarin de stukken zijn opgesteld die de vreemdeling, aangehouden met het oog op uitlevering, heeft neergelegd, mag hij de vertaling ervan vragen, maar is het hem geenszins verboden acht te slaan op stukken die in een andere taal dan die van de procedure zijn opgesteld; integendeel, de eerbiediging van het recht van verdediging verplicht hem kennis ervan te nemen.

6 november 2019

P.2019.0950.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.4](#)

AC nr. ...

UITLEVERING

- Passieve uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding - Exequatur - Oorzaak van weigering - Ernstig risico op mishandeling - Toetsing door het onderzoeksgerecht - In een andere taal opgestelde stukken neergelegd door de verdediging - Kennisname van de stukken - Vertaling - Verplichting

Het beginsel, bekrachtigd door de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken dat slechts een taal gebruikt wordt, is enkel van toepassing op de akten van de gerechtelijke procedure en als de rechter de taal niet kent waarin de stukken zijn opgesteld die de vreemdeling, aangehouden met het oog op uitlevering, heeft neergelegd, mag hij de vertaling ervan vragen, maar is het hem geenszins verboden acht te slaan op stukken die in een andere taal dan die van de procedure zijn opgesteld; integendeel, de eerbiediging van het recht van verdediging verplicht hem kennis ervan te nemen.

6 november 2019 P.2019.0950.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.4](#) AC nr. ...

- Passieve uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding - Exequatur - Oorzaak van weigering - Ernstig risico op mishandeling - Toetsing door het onderzoeksgerecht - Concreet onderzoek

Krachtens artikel 2bis, tweede lid, Uitleveringswet 1874, kan uitlevering niet worden toegestaan wanneer er ernstige risico's bestaan dat de persoon, indien hij wordt uitgeleverd, in de verzoekende Staat onderworpen wordt aan een flagrante rechtsweigering of aan foltering of onmenselijke en ontorende behandeling; het staat aan het onderzoeksgerecht die weigeringsgrond concreet te onderzoeken (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 574.

- Artt. 2bis en 3, tweede lid Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen

6 november 2019 P.2019.0950.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.4](#) AC nr. ...

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN

- Gebruik van valse stukken - Bestanddelen - Beoordeling door de rechter - Toezicht van het Hof

De rechter beoordeelt op onaantastbare wijze of een feit een gebruik van valse stukken uitmaakt, maar het Hof gaat na of hij uit zijn vaststellingen wettig heeft kunnen afleiden dat die valsheid al dan niet de door de vervalsers gewenste uitwerking is blijven hebben (1). (1) Cass. 18 november 2009, AR P.09.0958.F, AC 2009, nr. 675, met concl. OM in Pas. 2009 op datum in Pas.

- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

4 december 2019 P.2019.0824.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.1](#) AC nr. ...

- Gebruik van valse stukken - Begrip - Failliet verklaarde vennootschap - Gebruik van valse stukken betreffende de oprichtingsakte of een handelsverrichting - Einde van het gebruik van valse stukken - Vonnis van faillietverklaring

Het gebruik van valse stukken duurt voort zolang dat gebruik de door de dader aanvankelijk beoogde bedrieglijke of schadelijke uitwerking blijft hebben, zonder dat hij zich daartegen verzet (1); de omstandigheid dat het gebruik van valse stukken betrekking heeft op de oprichtingsakte van een failliet verklaarde vennootschap of op één van haar handelsverrichtingen impliceert dus niet noodzakelijkerwijs dat dit gebruik eindigt op de datum van het vonnis van faillietverklaring van die vennootschap. (1) Cass. 27 januari 2009, AR P.08.1639.N, AC 2009, nr. 68.

- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

4 december 2019 P.2019.0824.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.1](#) AC nr. ...

VENNOOTSCHAPPEN

HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Handelsvennootschappen - Algemeen - Aandeelhouder - Vordering tot terugkoop van aandelen - Voorwerp

De uitsluiting strekt ertoe de geschillen te regelen die de fundamentele belangen van de vennootschap of de continuïteit van de onderneming in gevaar brengen of, meer algemeen, de gevallen van ernstige en duurzame onenigheid tussen de vennoten op te lossen; de uitsluiting kan worden bevolen in geval van een voldoende ernstige en duurzame onenigheid tussen de vennoten die het voortbestaan van de vennootschap in gevaar brengt of dreigt te brengen; de gegronde reden voor de uitsluiting hoeft bijgevolg niet noodzakelijk te bestaan uit een foutief of onrechtmatig gedrag dat aan een van de vennoten kan worden toegerekend; wanneer een vordering tot uitsluiting wordt beantwoord met een tegenvordering tot uitsluiting en de rechter het bestaan vaststelt van een gegronde reden tot uitsluiting die niet bestaat uit een foutief of onrechtmatig gedrag, dan dient hij na te gaan, in het belang van de vennootschap, welke partij de meeste garanties biedt voor het voortbestaan van de vennootschap.

- Art. 334, eerste lid Wetboek 7 mei 1999 van vennootschappen

9 september 2019

C.2018.0488.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190909.1](#)

AC nr. ...

Handelsvennootschappen - Allerlei - Kort geding - Voorlopig bewindvoerder - Spoedeisend - Notie

Bij conflicten binnen vennootschappen, kan de rechter in kort geding een voorlopig bewindvoerder aanstellen en deze belasten met een meer of minder ruime opdracht van bestuur van de vennootschap; hoewel een dergelijke maatregel een verregaande inmenging in het vennootschapsleven oplevert en bijgevolg slechts in bijzonder ernstige omstandigheden kan worden opgelegd, is daartoe niet vereist dat de rechter vaststelt dat de normale werking van de vennootschap of haar organen geblokkeerd of nagenoeg onmogelijk is of dat het voortbestaan van de vennootschap gevaar loopt; de urgentie die de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder rechtvaardigt kan ook in andere omstandigheden gelegen zijn, zoals misbruik van meerderheid of manifest met het vennootschapsbelang strijdige bestuursdaden (1). (1) Art. 33 Wetboek Vennootschappen, thans art. 4:9 Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

- Art. 33 Wetboek 7 mei 1999 van vennootschappen

- Art. 584, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

17 juni 2019

C.2018.0583.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190617.1](#)

AC nr. ...

VERDOVENDE MIDDELEN [ZIE: 163/01 GENEESKUNDE]

- Nieuwe strafwet - Koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen - Feit gepleegd onder vigeur van de oude wet - Gevolg - Redenen van de vonnissen en arresten - Vermelding van de toegepaste wettelijke bepalingen

Wanneer de appelrechters de telastlegging van bezit en verkoop van cocaïne tussen 4 april 2009 en 21 april 2012 bewezen verklaren en de eiser hiervoor straffen opleggen, waarbij zij verwijzen naar de "wettelijke bepalingen die zijn opgegeven in het beroepen vonnis, met uitzondering van het koninklijk besluit van 31 december 1930 houdende regeling van de slaapmiddelen en de verdovende middelen", evenals naar "het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen", zonder de bepalingen van dat koninklijk besluit te vermelden die cocaïne onder de verdovende middelen en psychotrope stoffen rangschikken, die het bezit en de verkoop van dat middel zonder voorafgaande vergunning van de bevoegde overheid verbieden en die naar de uit te spreken straffen verwijzen, verantwoordt het arrest de schuldigverklaring van de beklaagde aan de hem ten laste gelegde feiten niet naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 539.

- Art. 195, eerste lid Wetboek van Strafvordering

- Art. 2 Strafwetboek

23 oktober 2019

P.2019.0610.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.1](#)

AC nr. ...

- Artikel 6bis Drugwet - Huiszoeking

De huiszoeking op grond van artikel 6bis Drugswet vereist onder meer dat er vooraf ernstige en objectieve aanwijzingen bestaan dat in de lokalen waar de huiszoeking wordt uitgevoerd verdovende middelen worden vervaardigd, bereid, bewaard of opgeslagen; die bepaling vereist noch dat de persoon die de aanwijzingen aanbrengt van enige deskundigheid op het vlak van verdovende middelen zou getuigen, noch dat ze vóór de aanvang van de huiszoeking het voorwerp zouden hebben uitgemaakt van een politieel onderzoek (1). (1) Zie Cass. 4 januari 2006, AR P.05.1417.F, AC 2006, nr. 6, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

18 juni 2019 P.2019.0588.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4](#) AC nr. ...

- Artikel 6bis Drugswet - Artikel 41 Wetboek van Strafvordering en artikel 1 Huiszoekingswet - Bestaanbaarheid

Artikel 41 Wetboek van Strafvordering dat betrekking heeft op de heterdaad en artikel 1 Huiszoekingswet dat de tijd vaststelt waarbinnen geen opsporing ten huize of huiszoeking mag worden uitgevoerd, zijn vreemd aan de bepalingen van artikel 6bis Drugswet.

18 juni 2019 P.2019.0588.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4](#) AC nr. ...

VERJARING

STRAFZAKEN

Strafzaken - Strafvordering - Termijnen - Wet tot verlenging van de verjaringstermijn - Terugwerkende kracht

Het Grondwettelijk Hof heeft, bij arrest van 4 april 2019 onder het nummer 54/2019, geoordeeld dat de invoering van de verlenging van de verjaringstermijn met terugwerkende kracht leidt tot herleving van de strafdadingen die definitief verjaard waren op grond van de vroegere wet in de periode van 15 februari 2018 tot 15 maart 2018, zodat artikel 26, eerste lid, van de wet van 6 maart 2018 ter verbetering van de verkeersveiligheid, in samenhang gelezen met artikel 25, 1°, van dezelfde wet, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre het de verlenging van de verjaringstermijn van de strafdading van één naar twee jaar doet ingaan met terugwerkende kracht op 15 februari 2018; de rechter mag bijgevolg de bepalingen van de wet van 6 maart 2018 inzake de verlenging van de verjaringstermijn van een naar twee jaar, bepaald bij artikel 68 van de wet van 16 maart 1968 niet met terugwerkende kracht toepassen aangezien die slechts vanaf 15 maart 2018 kunnen worden toegepast (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 573.

- Art. 68 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

6 november 2019 P.2019.0927.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.3](#) AC nr. ...

Strafzaken - Strafvordering - Termijnen - Aanvang - Gebruik van valse stukken - Failliet verklaarde vennootschap - Gebruik van valse stukken betreffende de oprichtingsakte of een handelsverrichting - Einde van het gebruik van valse stukken - Vonnis van faillietverklaring

Het gebruik van valse stukken duurt voort zolang dat gebruik de door de dader aanvankelijk beoogde bedrieglijke of schadelijke uitwerking blijft hebben, zonder dat hij zich daartegen verzet (1); de omstandigheid dat het gebruik van valse stukken betrekking heeft op de oprichtingsakte van een failliet verklaarde vennootschap of op één van haar handelsverrichtingen impliceert dus niet noodzakelijkerwijs dat dit gebruik eindigt op de datum van het vonnis van faillietverklaring van die vennootschap. (1) Cass. 27 januari 2009, AR P.08.1639.N, AC 2009, nr. 68.

- Artt. 196 en 197 Strafwetboek

4 december 2019 P.2019.0824.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.1](#) AC nr. ...

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE

STRAFZAKEN

Strafzaken - Grond van gewettigde verdenking - Professionele en sociale relaties tussen de rechters van eenzelfde rechtscollege

De professionele en sociale relaties die er bestaan tussen de rechters van eenzelfde rechtscollege kunnen bij de partijen en derden een wettige verdenking doen ontstaan over de strikte onpartijdigheid van alle rechters van dit rechtscollege om uitspraak te doen in een strafvervolgning waarbij één van hen benadeelde is en de feiten verband houden met de werking van de rechtbank.

- Art. 542 Wetboek van Strafvordering

18 juni 2019

P.2019.0311.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.2](#)

AC nr. ...

VERZET

- Internering - Tenuitvoerlegging - Strafvuiteroeringsrechtbank - Kamer voor bescherming van de maatschappij - Beslissingen met betrekking tot de toekenning, de afwijzing of de herroeping van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht of de invrijheidstelling op proef - Ontvankelijkheid

De beslissingen van de kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank met betrekking tot de toekenning, de afwijzing of de herroeping van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht en de invrijheidstelling op proef zijn niet vatbaar voor verzet (1). (Impliciete beslissing). (1) Dit volgt uit de (impliciete) vaststelling van de (gedeeltelijke) ontvankelijkheid van het cassatieberoep; zie concl. "in hoofdzaak" OM.

- Artt. 23-27 Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

17 juli 2019

P.2019.0660.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.2](#)

AC nr. ...

VONNISSEN EN ARRESTEN

ALGEMEEN

Algemeen - Opdracht van een rechter in de rechtbank van eerste aanleg bij het hof van beroep - Vermelding in het arrest

Overeenkomstig artikel 99ter, eerste en derde lid, Gerechtelijk Wetboek kan, naargelang van de behoeften van de dienst, een rechter in de rechtbank van eerste aanleg, benoemd in het rechtsgebied, met zijn instemming door de eerste voorzitter van het hof van beroep worden opgedragen zijn ambt in dat hof uit te oefenen; in de beschikking wordt vermeld waarom een beroep moet worden gedaan op een rechter en worden de nadere regels van de opdracht omschreven; voor de toepassing van die bepaling dient enkel het bestaan van de opdracht van de rechter te worden vastgesteld in het arrest, zonder dat daarenboven de redenen of de nadere regels van die maatregel vermeld moeten worden en zonder dat die beschikking gevoegd moet worden bij het dossier van de rechtspleging waarin een dergelijke magistraat is opgetreden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 99ter Gerechtelijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

Algemeen - Opdracht van een rechter in de rechtbank van eerste aanleg bij het hof van beroep - Vermelding in het arrest

Overeenkomstig artikel 99ter, eerste en derde lid, Gerechtelijk Wetboek kan, naargelang van de behoeften van de dienst, een rechter in de rechtbank van eerste aanleg, benoemd in het rechtsgebied, met zijn instemming door de eerste voorzitter van het hof van beroep worden opgedragen zijn ambt in dat hof uit te oefenen; in de beschikking wordt vermeld waarom een beroep moet worden gedaan op een rechter en worden de nadere regels van de opdracht omschreven; voor de toepassing van die bepaling dient enkel het bestaan van de opdracht van de rechter te worden vastgesteld in het arrest, zonder dat daarenboven de redenen of de nadere regels van die maatregel vermeld moeten worden en zonder dat die beschikking gevoegd moet worden bij het dossier van de rechtspleging waarin een dergelijke magistraat is opgetreden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 589.

- Art. 99ter Gerechtelijk Wetboek

13 november 2019

P.2019.0267.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191113.1](#)

AC nr. ...

VOORLOPIGE HECHTENIS

HANDHAVING

Handhaving - Verplichting op de conclusie te antwoorden

Het onderzoeksgerecht, dat in geval van handhaving van de voorlopige hechtenis dient te beslissen binnen een korte termijn, moet niet tot in de bijzonderheden het verweer van de inverdenkinggestelde beantwoorden (1) en de bij artikel 23, 4°, Voorlopige Hechteniswet vereiste gegevens preciseren. (1) Zie Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0441.F, AC 2019, nr. 273 en nota OM.

- Art. 5 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 23, 4° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

17 juli 2019

P.2019.0732.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.4](#)

AC nr. ...

Handhaving - Niet-correctionaliseerbare misdaad - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Beslissing van onbevoegdverklaring - Arrest van regeling van rechtsgebied - Vernietiging van de verwijzingsbeschikking

Als een arrest van regeling van rechtsgebied de beschikking tot verwijzing van de verdachte naar de correctionele rechtbank vernietigt, heeft de op dezelfde dag gewezen beschikking waarbij de voorlopige hechtenis van de verdachte gehandhaafd wordt, geen bestaansreden meer (1). (1) Zie Cass. 31 juli 2012, AR P.12.1393.F, AC 2012, nr. 434 ; Cass. 1 juli 2003, AR P.03.0827.N, AC 2003, nr. 388, met nota.

17 juli 2019

P.2019.0655.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.1](#)

AC nr. ...

Handhaving - Recht van de inverdenkinggestelde om een afschrift te krijgen van het dossier

De artikelen 5 en 6 EVRM vereisen niet dat de inverdenkinggestelde een afschrift krijgt van het dossier van de voorlopige hechtenis (1) en artikel 21, § 3, tweede en derde zin, Voorlopige Hechteniswet (2) is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid; bijgevolg kan het onderzoeksgerecht de voorlopige hechtenis enkel opheffen indien het vaststelt dat door de onmogelijkheid tot kopiename het recht van verdediging van de inverdenkinggestelde onherroepelijk is geschaad. (1) Zie Cass. 13 mei 2014, AR P.14.0768.N, AC 2014, nr. 341 (artt. 5.1.c, 5.4 en 6.3.d EVRM) ; Cass. 6 september 2011, RG P.11.0501.N, AC 2011, nr. 452 (recht van verdediging en recht op een eerlijk proces). (2) Zoals aangevuld door art. 156 van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank.

- Artt. 5.4 en 6.3 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

- Art. 21, § 3 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VORDERING IN RECHTE

- Vordering tot schadevergoeding - Vóór de verkoop door de verkoper geleden schade - Verband tot het goed

De vordering tot het vergoeden van schade die de verkoper voor de verkoop heeft geleden, kan niet beschouwd worden als een vordering die in een zodanig verband staat tot het goed dat de verkoper dit recht enkel behoudt zolang hij eigenaar is, tenzij is bedongen dat die vordering aan de koper wordt overgedragen.

- Art. 1615 Burgerlijk Wetboek

26 september 2019

C.2019.0086.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190926.8](#)

AC nr. ...

- Voorwerp van de vordering - Begrip

Het voorwerp van de vordering is het feitelijke resultaat dat de eiser met zijn vordering beoogt; de rechter die gevat door een vordering tot vergoeding van de schade ingevolge een niet verworven voordeel of een geleden nadeel, vergoeding toekent voor het verlies van een kans op het verwerven van dit voordeel of het vermijden van dit nadeel wijzigt het voorwerp van de vordering niet; hij is ertoe gerechtigd met eerbiediging van het recht van verdediging (1). (1) Cass. 14 december 2017, AR C.16.0296.N, AC 2017, nr. 713, met concl. van advocaat-generaal Vanderlinden.

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

5 september 2019

C.2018.0302.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.3](#)

AC nr. ...

VREEMDELINGEN

- Vasthouding op grond van artikel 7, derde lid, vervolgens op grond van artikel 74/4, § 1, en daarna opnieuw op grond van artikel 7, derde lid, Vreemdelingenwet - Maximumtermijnen bepaald in artikel 7 Vreemdelingenwet - Berekening

Wanneer een illegaal in het Rijk verblijvende vreemdeling wordt vastgehouden op grond van artikel 7, derde lid, Vreemdelingenwet, vervolgens op grond van artikel 74/6, § 1, Vreemdelingenwet (1) en daarna opnieuw op grond van artikel 7, derde lid, Vreemdelingenwet, komt enkel de laatste termijn van vrijheidsberoving in aanmerking voor het maximumtermijnen bepaald in artikel 7 Vreemdelingenwet; dit houdt in dat geen rekening wordt gehouden met de termijn van vrijheidsberoving die voorafgaat aan de vrijheidsberoving op grond van artikel 74/6, § 1, Vreemdelingenwet (2). (1) Het arrest vermeldt in zijn §3 kennelijk bij verschrijving artikel 76/4, dat niet bestaat. (2) Zie Cass. 27 november 2002, AR P.02.1402.F, AC 2002, nr 635 (begrip "autonome titel van vrijheidsberoving").

- Artt. 15.5 en 15.6 Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven

- Artt. 7 en 74/6, § 1 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

17 juli 2019

P.2019.0686.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.3](#)

AC nr. ...

- Verzoek om internationale bescherming - Vasthouding - Termijn om een maatregel van vasthouding in een welbepaalde plaats te nemen

Noch artikel 74/6 Vreemdelingenwet(1) noch enige andere bepaling verplichten de administratieve overheid om jegens een vreemdeling, die om internationale bescherming verzoekt, een maatregel van vasthouding in een welbepaalde plaats te nemen op dezelfde dag als die waarop hij zijn verzoek heeft ingediend. (1) Meer bepaald §1bis van artikel 74/6.

- Art. 74/6 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

30 oktober 2019

P.2019.1061.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.5](#)

AC nr. ...

- Vasthouding op grond van de Vreemdelingenwet - Cassatieberoep - Memorie - Laattijdige neerlegging - Overmacht - Ambtshalve vaststelling door het Hof

Wanneer het cassatieberoep gericht is tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak doet over het beroep bij de rechterlijke macht zoals bepaald in de artikelen 71 tot 74 Vreemdelingenwet, kan het Hof ambtshalve vaststellen dat de eiser door overmacht zijn memorie laattijdig op de griffie heeft neergelegd (impliciete beslissing) (1). (1) Art. 429, lid 1, Sv, bepaalt dat « (...) de eiser in cassatie zijn middelen slechts [kan] aanvoeren in een memorie (...) die hij uiterlijk vijftien dagen voor de terechtzitting ter griffie van het Hof van Cassatie doet toekomen », d.i. behoudens overmacht. "De termijn van vijftien dagen bedoeld in artikel 429, eerste lid, Wetboek van Strafvordering, zoals gewijzigd door artikel 31 van de wet van 14 februari 2014 met betrekking tot de rechtspleging voor het Hof van Cassatie in strafzaken, is een volle termijn, wat inhoudt dat vijftien volledig vrije dagen moeten worden gelaten tussen de dag van de indiening van de memorie en de dag van de rechtszitting; indien de zestiende en de zeventiende dag vóór de rechtszitting een zaterdag, zondag of feestdag zijn, moet de memorie ervóór zijn neergelegd" (Cass. 19 mei 2015, AR P.15.0559.N, AC 2015, nr. 326 en noot getekend AW; zie Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0375.F, AC 2019, nr. 271 en noot OM; contra Cass. 21 juni 2017, AR P.17.0617.F, AC 2017, nr. 410). De Vreemdelingenwet maakt geen melding van het cassatieberoep, zodat het cassatieberoep gericht tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak doet over het beroep bij de rechterlijke macht zoals bepaald in de artikelen 71 tot 74 van die wet, nog steeds door het Wetboek van Strafvordering wordt geregeld (Cass. 7 september 2016, AR P.16.0926.F, AC 2016, nr. 465; Cass. 21 december 2011, AR P.11.2042.F, AC 2011, n° 703, RW, 2012-2013, blz. 1138, nota B. DE SMET, « Wettigheidscontrole op de aanhouding van een illegale vreemdeling met het oog op verwijdering van het grondgebied », met name inzake termijnen (D. VANDERMEERSCH en M. NOLET DE BRAUWERE, « De rechtspraak van het Hof van Cassatie naar aanleiding van de hervormingen van de cassatieprocedure in strafzaken », Jaarverslag van het Hof van Cassatie, 2016, Larcier, blz. 172). « Aangezien [zo'n] cassatieberoep door het Hof bij hoogdringendheid wordt onderzocht, hoeft de raadsman van de eiser niet op een brief van de griffie te wachten om te weten dat de zaak spoedig zal worden vastgesteld » (Cass. 21 juni 2017, AR P.17.0617.F, AC 2017, nr. 410; Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0116.F, AC 2018, nr. 83). Maar « wanneer de advocaat van de eiser wegens een laattijdige oproeping onmogelijk zijn memorie kon neerleggen binnen de termijn van vijftien dagen voor de rechtszitting, kan het Hof die memorie niet onontvankelijk verklaren hoewel deze het voorschrift van artikel 429 Wetboek van Strafvordering niet naleeft » (Cass. 14 september 2016, AR P.16.0936.F, AC 2016, nr. 492, en concl. OM "in hoofdzaak" op datum in Pas.). Zo heeft het Hof de overmacht impliciet vastgesteld in zaken waarin de memorie op de 15de dag (Cass. 23 december 2015, AR P.15.1596.F, AC 2015, nr. 781 en gelijklopende concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH, op datum in Pas.) of op de 9de dag vóór de terechtzitting (Cass. 14 september 2016, AR P.16.0936.F, AC 2016, nr. 492 en concl. OM "in hoofdzaak", op datum in Pas.) is neergelegd. In andere arresten heeft het Hof vastgesteld dat de memorie van de vreemdeling laattijdig was in zaken waarin de memorie op de 6de dag (Cass. 26 juli 2017, AR P.17.0757.F, arrest niet gepubliceerd), op de 5de dag (Cass. 7 februari 2018, AR P.18.0116.F, AC 2018, nr. 83; Cass. 10 april 2019, AR P.19.0308.F, arrest niet gepubliceerd) of op de 2de dag (Cass. 21 juni 2017, AR P.17.0617.F, AC 2017, n° 410) vóór de terechtzitting was neergelegd. In huidige zaak heeft het Hof impliciet ambtshalve de overmacht vastgesteld, terwijl in recente (door het OM aangevoerde) arresten, de overmacht niet ambtshalve is vastgesteld in zaken waarin het bewijs van de betekening van het cassatieberoep 15 dagen (Cass. 29 mei 2019, AR P.19.0493.F, AC 2019, nr. 336 - cassatieberoep van de Belgische Staat) of de memorie 14 dagen (Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0375.F,

AC 2019, nr. 271, noot OM - cassatieberoep van de Belgische Staat) of 9 dagen (Cass. 12 juni 2019, AR P.19.0534.F, arrest niet gepubliceerd - cassatieberoep van de vreemdeling) vóór de terechtzitting is neergelegd.(MNB)

- Art. 429, eerste lid Wetboek van Strafvordering

17 juli 2019

P.2019.0686.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190717.3](#)

AC nr. ...

WEGVERKEER

ALLERLEI

Allerlei - Overtredingen - Bewijs - Vaststelling - Bevoegde agenten - Processen-verbaal - Opmaak en ondertekening

Geen enkele bepaling verplicht de bevoegde agenten of één van hen de processen-verbaal die hun vaststellingen bevatten, zelf op te maken en te ondertekenen (1). (1) Zie Cass. 25 mei 1994, AR P.94.0106.F, AC 1994, nr. 263.

- Art. 3 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

- Art. 62 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

30 oktober 2019

P.2019.0834.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.3](#)

AC nr. ...

WEGVERKEERSWET

Wetsbepalingen - Art. 55 - Artikel 55bis - Correctionele rechtbank - Beschikking die de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs verlengt en de inbeslagname van het voertuig handhaaft - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

In de zin van artikel 420, eerste lid, Wetboek van Strafvordering moet onder eindarrest of eindvonnis op de strafvordering de beslissing worden verstaan waarbij uitspraak is gedaan over de gehele vordering en de rechtsmacht van de strafrechter dienaangaande volledig is uitgeoefend; de beschikking van de correctionele rechtbank die, met toepassing van artikel 55bis Wegverkeerswet, de verlenging bevestigt van de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs die door het parket was bevolen en die eveneens de inbeslagneming van het voertuig van de overtreder tot op de einddatum van de verlengde periode handhaaft, maakt niet een dergelijke beslissing uit.

- Art. 55bis Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 420, eerste lid Wetboek van Strafvordering

4 december 2019

P.2019.1105.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.3](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 68 - Verjaring van de strafvordering - Wet tot verlenging van de verjaringstermijn - Terugwerkende kracht

Het Grondwettelijk Hof heeft, bij arrest van 4 april 2019 onder het nummer 54/2019, geoordeeld dat de invoering van de verlenging van de verjaringstermijn met terugwerkende kracht leidt tot herleving van de strafvorderingen die definitief verjaard waren op grond van de vroegere wet in de periode van 15 februari 2018 tot 15 maart 2018, zodat artikel 26, eerste lid, van de wet van 6 maart 2018 ter verbetering van de verkeersveiligheid, in samenhang gelezen met artikel 25, 1°, van dezelfde wet, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre het de verlenging van de verjaringstermijn van de strafvordering van één naar twee jaar doet ingaan met terugwerkende kracht op 15 februari 2018; de rechter mag bijgevolg de bepalingen van de wet van 6 maart 2018 inzake de verlenging van de verjaringstermijn van een naar twee jaar, bepaald bij artikel 68 van de wet van 16 maart 1968 niet met terugwerkende kracht toepassen aangezien die slechts vanaf 15 maart 2018 kunnen worden toegepast (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 573.

- Art. 68 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

6 november 2019

P.2019.0927.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.3](#)

AC nr. ...

Wetsbepalingen - Art. 62 - Overtredingen - Bewijs - Vaststelling - Bevoegde agenten - Processen-verbaal - Opmaak en ondertekening

Geen enkele bepaling verplicht de bevoegde agenten of één van hen de processen-verbaal die hun vaststellingen bevatten, zelf op te maken en te ondertekenen (1). (1) Zie Cass. 25 mei 1994, AR P.94.0106.F, AC 1994, nr. 263.

- Art. 3 KB van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg

- Art. 62 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

30 oktober 2019

P.2019.0834.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191030.3](#)

AC nr. ...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN**WERKING IN DE TIJD EN IN DE RUIMTE*****Werking in de tijd en in de ruimte - Werking van de wet in de tijd - Nieuwe strafwet - Feit gepleegd onder vigueur van de oude wet - Gevolg - Redenen van de vonnissen en arresten - Vermelding van de toegepaste wettelijke bepalingen***

Wanneer het aan de beklaagde ten laste gelegde feit gekwalificeerd wordt volgens de omschrijving van de nieuwe wet terwijl het onder vigueur van de oude wet werd gepleegd, mag de rechter, om de schending van artikel 2 Strafwetboek te voorkomen, dat misdrijf enkel bewezen verklaren als hij vaststelt dat het feit ook strafbaar was op het ogenblik dat het werd gepleegd; die vaststelling vereist dat hij de bepalingen van de oude wet vermeldt die de bestanddelen van het misdrijf definiëren en de straf bepalen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 539.

- Art. 2 Strafwetboek

23 oktober 2019

P.2019.0610.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.1](#)

AC nr. ...

Werking in de tijd en in de ruimte - Werking van de wet in de tijd - Nieuwe strafwet - Koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen - Feit gepleegd onder vigueur van de oude wet - Gevolg - Redenen van de vonnissen en arresten - Vermelding van de toegepaste wettelijke bepalingen

Wanneer de appelrechters de telastlegging van bezit en verkoop van cocaïne tussen 4 april 2009 en 21 april 2012 bewezen verklaren en de eiser hiervoor straffen opleggen, waarbij zij verwijzen naar de "wettelijke bepalingen die zijn opgegeven in het beroepen vonnis, met uitzondering van het koninklijk besluit van 31 december 1930 houdende regeling van de slaapmiddelen en de verdovende middelen", evenals naar "het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen", zonder de bepalingen van dat koninklijk besluit te vermelden die cocaïne onder de verdovende middelen en psychotrope stoffen rangschikken, die het bezit en de verkoop van dat middel zonder voorafgaande vergunning van de bevoegde overheid verbieden en die naar de uit te spreken straffen verwijzen, verantwoordt het arrest de schuldigverklaring van de beklaagde aan de hem ten laste gelegde feiten niet naar recht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 539.

- Art. 195, eerste lid Wetboek van Strafvordering

- Art. 2 Strafwetboek

23 oktober 2019

P.2019.0610.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191023.1](#)

AC nr. ...

Werking in de tijd en in de ruimte - Nieuwe wet - Toepassing in de tijd

Een nieuwe wet is in beginsel niet alleen van toepassing op toestanden die na haar inwerkingtreding ontstaan, maar ook op de toekomstige gevolgen van de onder de vroegere wet ontstane toestand, die zich voordoen of voortduren onder vigeur van de nieuwe wet, voor zover die toepassing geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten; inzake overeenkomsten blijft de oude wet van toepassing op de toekomstige gevolgen, tenzij de nieuwe wet van openbare orde of van dwingend recht is of uitdrukkelijk de toepassing ervan oplegt op de lopende overeenkomsten; de regels betreffende de echtscheiding betreffen een wettelijk statuut met openbare orde karakter waarvan de gevolgen vermogensrechtelijk doorwerken (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 42 Wet 27 april 2007 betreffende de hervorming van de echtscheiding

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

5 september 2019

C.2018.0463.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190905.4](#)

AC nr. ...

Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Strafzaken - Wet tot verlenging van de verjaringstermijn - Terugwerkende kracht

Het Grondwettelijk Hof heeft, bij arrest van 4 april 2019 onder het nummer 54/2019, geoordeeld dat de invoering van de verlenging van de verjaringstermijn met terugwerkende kracht leidt tot herleving van de strafvorderingen die definitief verjaard waren op grond van de vroegere wet in de periode van 15 februari 2018 tot 15 maart 2018, zodat artikel 26, eerste lid, van de wet van 6 maart 2018 ter verbetering van de verkeersveiligheid, in samenhang gelezen met artikel 25, 1°, van dezelfde wet, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre het de verlenging van de verjaringstermijn van de strafvordering van één naar twee jaar doet ingaan met terugwerkende kracht op 15 februari 2018; de rechter mag bijgevolg de bepalingen van de wet van 6 maart 2018 inzake de verlenging van de verjaringstermijn van een naar twee jaar, bepaald bij artikel 68 van de wet van 16 maart 1968 niet met terugwerkende kracht toepassen aangezien die slechts vanaf 15 maart 2018 kunnen worden toegepast (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 573.

- Art. 68 Wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

6 november 2019

P.2019.0927.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191106.3](#)

AC nr. ...

WRAKING

- Strafzaken

Wraking is het recht om de magistraat te doen vervangen die, om één van de in artikel 828 Gerechtelijk Wetboek opgesomde redenen, niet in staat schijnt te zijn met de vereiste onafhankelijkheid en onpartijdigheid over het geschil zijn mening te geven (1). (1) Cass. 4 september 2019, AR P.19.0935.F, AC 2019, nr. 434.

- Art. 828 Gerechtelijk Wetboek

4 december 2019

P.2019.1149.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.6](#)

AC nr. ...

- Strafzaken - Verzoekschrift dat reeds verworpen grieven herhaalt - Misbruik van de rechtspleging

Wanneer de eiser tot wraking enkel grieven aanvoert die reeds door het Hof zijn verworpen en dermate zinloos zijn dat ze de uitsluiting verantwoorden van de akten die daags vóór de rechtszitting op de griffie van Hof zijn ingediend, hebben die akten, die slechts de schijn van een verzoek tot wraking hebben, eigenlijk enkel tot doel de rechtsgang te verlammen en de tegenpartij te schaden; dergelijke verzoekschriften, die een misbruik van de rechtspleging inhouden, nopen niet tot het verrichten van de door de artikelen 836 tot 838 Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven vormvereisten (1). (1) Cass. 4 september 2019, AR P.19.0935.F, AC 2019, nr. 434.

- Art. 835 tot 838 Gerechtelijk Wetboek

4 december 2019

P.2019.1149.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191204.2F.6](#)

AC nr. ...